

Outokummun kaupunki

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma 2022 – 2023

Sisällys

1.TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
1.1. Kaupungin alue ja hallinnolliset yhteydet	3
1.2. Väestö	3
1.3. Työvoima	6
1.4. Työttömyys	7
1.5. Väestön hyvinvointi	7
2. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	8
2.1. Kansantalouden kehitysnäkymät	8
2.2. Kuntatalous	9
2.3. Kaupungin talous	10
3.KAUPUNGIN KEHITTÄMISEN STRATEGIAT	14
3.1. Outokummun kaupungin strategia	14
3.2. Strategian toteutus ja seuranta	17
3.3. Vuoden 2021 talousarvion painopistealueet	18
3.4. Kaupunkikonserni ja omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet	18
KOY KUMMUN KODIT	19
OUTOKUMMUN SEUDUN TEOLLISUUSKYLÄ OY	21
OUTOKUMMUN SEUROJENTALO OY	23
MATKAKUMPU OY	25
OUTOKUMMUN MONITOIMIHALLI OY	28
4.TALOUSARVION PERUSTELUT	29
4.1. Tuloperusteet	29
4.2. Menoperusteet	31
5.TALOUSARVION SITOVUUS	32
5.1. Yleistä	32
5.2. Tilivelvollisuus	32
5.3. Tulostavoitteet	32
5.4. Talousarvion sitovat määrärahat	32
5.5. Käyttösuunnitelma	33
5.6. Talousarvion seuranta	33
5.7. Kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden seuranta	34
6.KÄYTTÖTALOUS	35
6.1.Palvelualue: Hallintopalvelut	35
6.2. Palvelualue: Hyvinvointipalvelut	42
6.3. Palvelualue: Kaupunkirakennepalvelut	47
7.TULOSLASKELMA	51
8.INVESTOINNIT 1 000 €	55
9.RAHOITUSOSA	59
Taulukko 1 a. Kaupungin arvio väestönkehityksestä	3
Taulukko 1 b. Väestönmuutokset Outokummun kaupungissa v. 2013-2020	4
Taulukko 2. Väestön ikäjakauma ja Tilastokeskuksen tekemä väestöennuste	4
Taulukko 3. Väestöllinen huoltosuhde	5
Taulukko 4. Outokummun muuttoliike vuosina 2008-2019	5
Taulukko 5. Työllinen työvoima vuosina 2010- 2018.	6
Taulukko 6. Alueella työssäkäyvät asuinkunnan mukaan 31.12.2018.	6
Taulukko 7. Työttömyysasteet Outokummussa ja Pohjois-Karjalassa 2010-2020/syyskuu.	7
Taulukko 8. Kokonaistuotanto toimialoittain	9
Taulukko 9. Tunnuslukuja	12
Taulukko 10. Peruskaupungin ali-/ylijäämä	12
Taulukko 11. Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit	13
Taulukko 12. TA-lainat ja leasingvastuut	13
Liite no 1.	62
Liite no 2.	63

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

1.1. Kaupungin alue ja hallinnolliset yhteydet

Outokummun kaupunki kuuluu Pohjois-Karjalan maakuntaan ja Joensuun seutukuntaan. Outokummun naapurikuntia ovat Liperi, Polvijärvi ja Heinävesi (Heinävesi 1.1.2021 lukien) Pohjois-Karjalan maakunnassa, Kaavi ja Tuusniemi Pohjois-Savon maakunnassa.

Outokummun kaupungin kokonaispinta-ala on 584,1 km², josta maapinta-ala on 445,8 km². Kaavoitettua aluetta on 962 ha. Vesistöjen rantaviivan pituus on noin 440 km. Asukastiheys on 16,0 asukasta maaneliökilometriä kohden.

Etäisyys pääkaupunkiin Helsinkiin on 420 km, maakunnan keskukseen Joensuuhun 47 km, lähimmälle reittiliikenteen lentokentälle Onttolaan 35 km, lähimpään merisatamaan Kotkaan 391 km ja lähimpään sisävesisatamaan Joensuuhun 47 km.

1.2. Väestö

Outokummun kaupungin väkiluku 31.12.2019 oli 6 688, jossa vähennystä edelliseen vuoteen oli - 115 (v. 2018). Väestö on keskittynyt kaupungin taajamaan, jossa asukkaita oli noin 4 500. Väestömuutos 1.1. – 30.9.2020 on ollut -108 (6 580 asukasta).

Vuodesta 1975 (10 736) väkiluku on pienentynyt voimakkaasti ollen 4 048 asukasta vähemmän (-37,7 %) aikavälillä 1975-2019. 1970-luvulla väheneminen oli keskimäärin 83 henkilöä/vuosi. 1980- ja 1990-luvuilla vuosittaiset väestötappiot ovat olleet keskimäärin 100 henkilöä ja 2000-luvulla 64 henkilöä.

Väestön ikärakenne painottuu iäkkäämpiin ihmisiin.

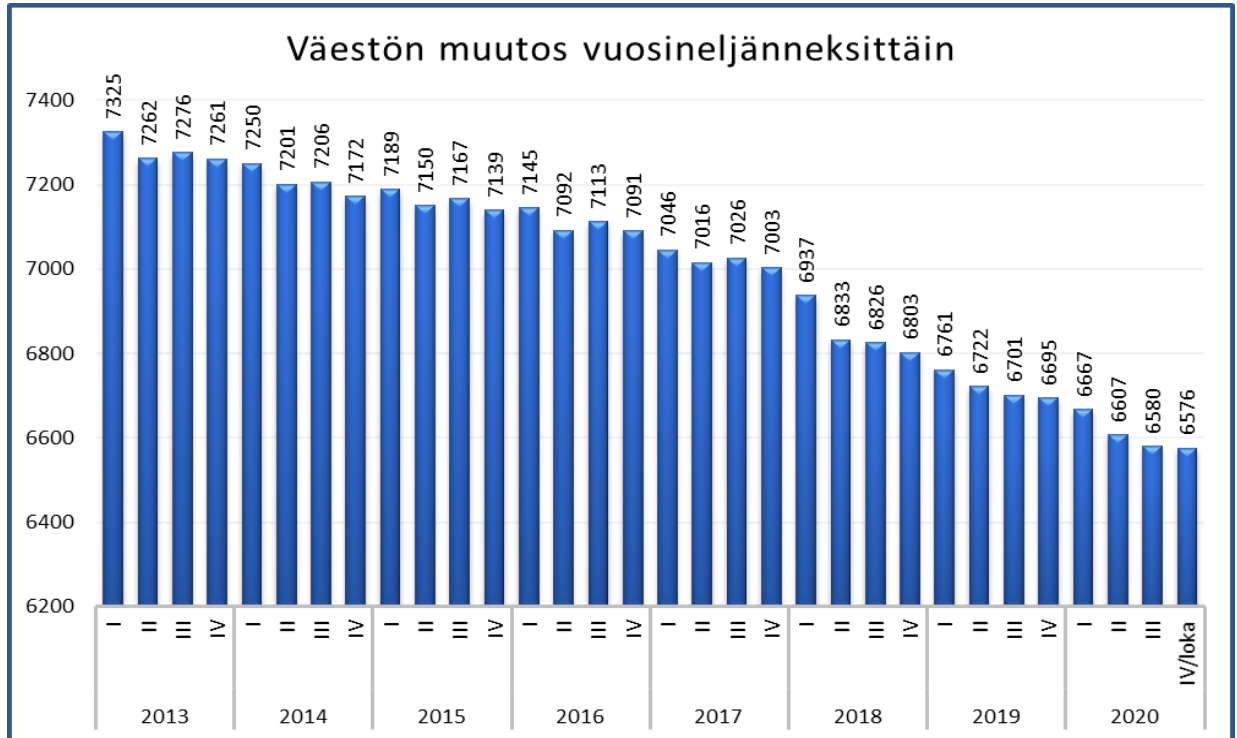
	0-14 v	15-64 v	65 ja yli	yhteensä
31.12.2019	930	3 650	2 108	6 688

Seuraavassa on esitelty eräitä väestönkehitystä kuvaavia taulukoita:

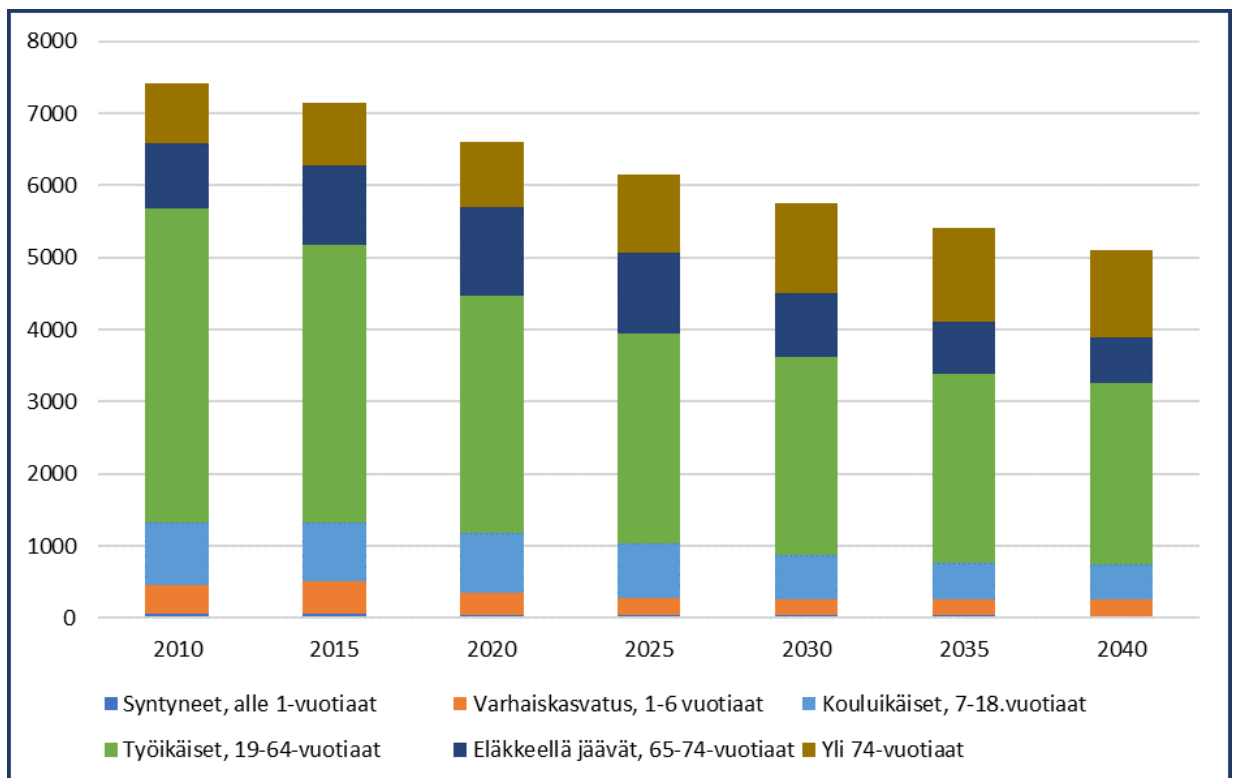
Taulukko 1 a. Kaupungin arvio väestönkehityksestä.

Vuosi	Väestö	Muutos/v +/-	Vuosi	Väestö	Muutos/v +/-	Vuosi	Väestö	Muutos/v +/-
2011	7 377	-34	2016	7 091	-48	2025	6 450	-40
2012	7 343	-34	2017	7 003	-88	2030	6 250	-44
2013	7 262	-81	2018	6 803	-200	2035	6 050	-40
2014	7 172	-90	2019	6 688	-115			
2015	7 139	-33	2020	6 650	-76			

Taulukko 1 b. Väestönmuutokset Outokummun kaupungissa v . 2013-2020.

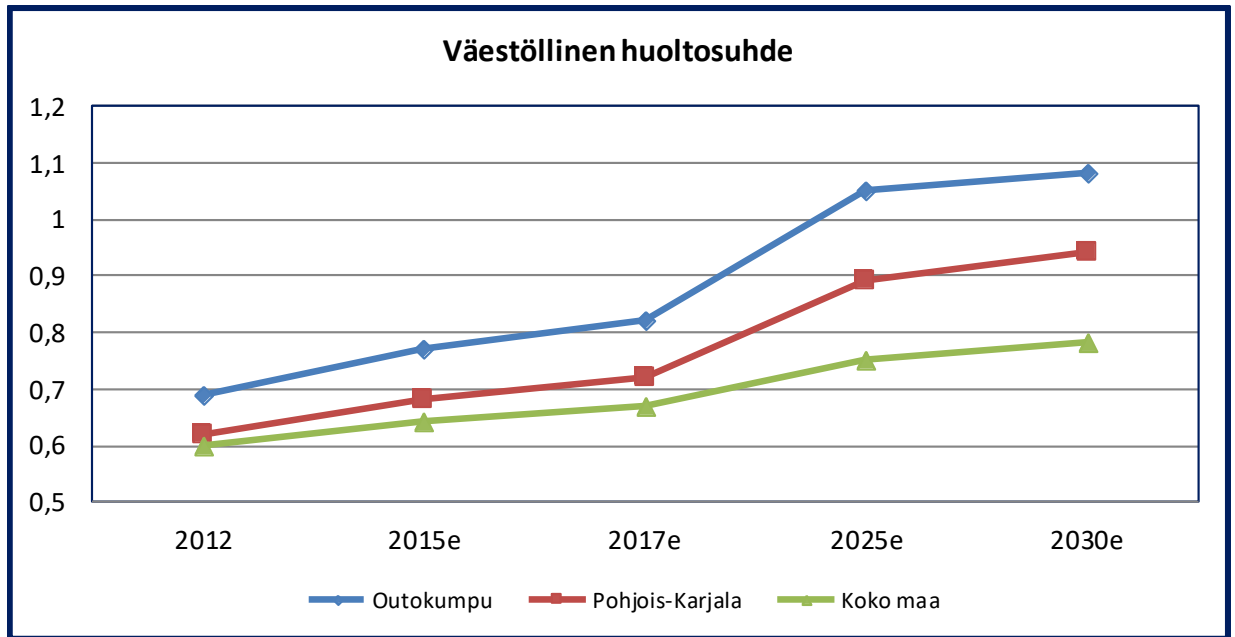

Taulukko 2. Väestön ikäjakauma ja Tilastokeskuksen tekemä väestöennuste.

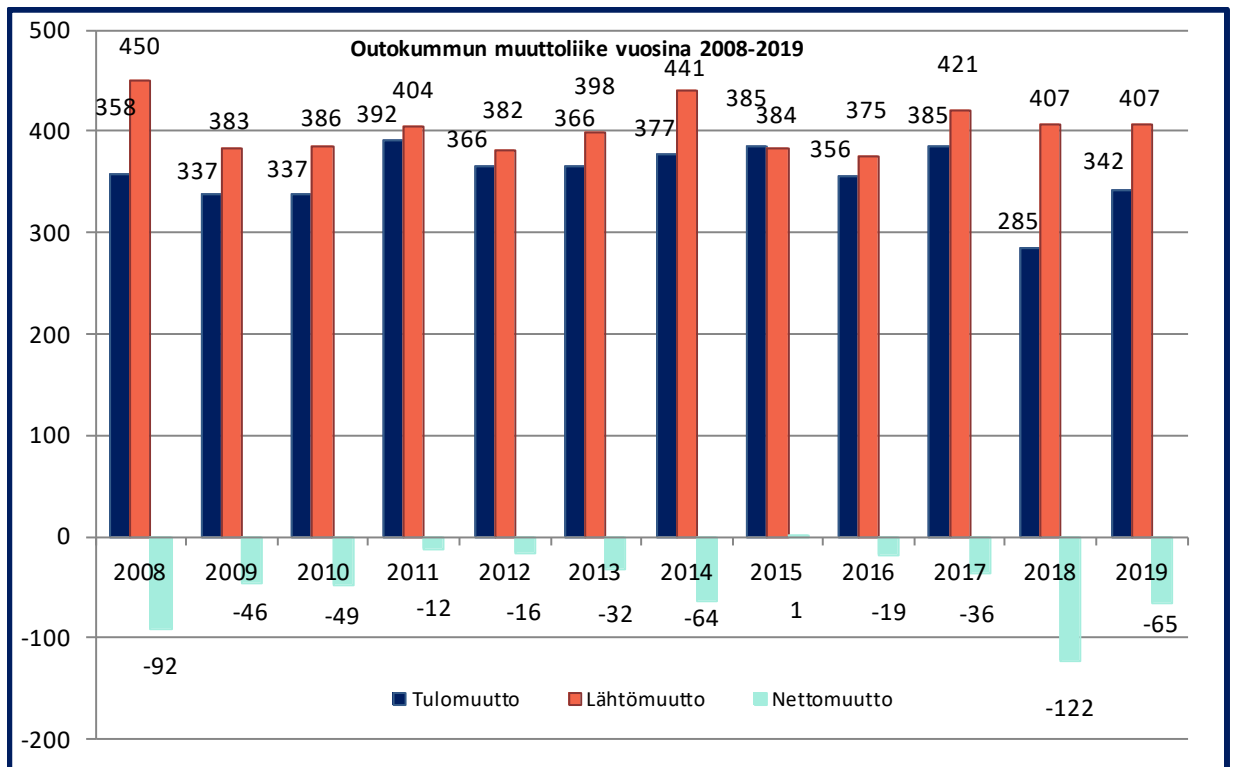
Tarkastelujaksolla kaikissa alle 64-vuotiaiden ikäryhmissä väestön suhteellinen osuus vähenee. Yli 74-vuotiaiden suhteellinen osuus kasvaa merkittävästi, vuonna 2010 oli 11,1 % ja vuonna 2040 ennuste on 23,8 % koko väestöstä.

Taulukko 3. Väestöllinen huoltosuhde.

Väestöllinen huoltosuhde kertoo, kuinka paljon on alle 17- ja yli 64-vuotiaita yhtä työikäistä (17-64 vuotiaat) kohti. Mitä suurempi luku on, sitä huonompi on huoltosuhde. Tämä kuva korreloi yllä olevaan väestö ikäjakauma-taulukkoon, jossa työikäisten määrä vähenee ja etenkin yli 75-vuotiaiden osuus kasvaa merkittävästi.

Taulukko 4. Outokummun muuttoliike vuosina 2008-2019

1.3. Työvoima

Työllinen työvoima on vähentynyt aikavälillä 2010 – 2018 14 %. Vähentymistä on ollut mm. alkutuotannossa 40 % sekä kaupassa ja liikenteessä 18 %.

Taulukko 5. Työllinen työvoima vuosina 2010- 2018.

OUTOKUMPU	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alkutuotanto	148	140	140	136	111	112	98	93	89
Teollisuus	686	710	687	647	654	596	606	617	626
Rakentaminen	177	171	161	149	139	149	138	153	139
Kauppa ja liikenne	368	357	366	344	306	313	296	305	300
Palvelut	1 116	1 140	1121	1089	1 101	1039	1 024	1035	1009
Tuntematon	41	51	22	18	23	19	25	23	20
Työvoima yhteensä	2 536	2 569	2 497	2383	2 334	2 228	2 187	2226	2183
Työttömyys-%	17,2	14,6	14,2	16,7	15,4	16,8	18,1	17,3	15,8

Outokumpulaisten työssäkäynti muilla paikkakunnilla, tilanne 31.12.2018

Työllisiä työntekijöitä oli Outokummussa 2 183 (2 226) henkilöä, joista kävi Outokummussa työssä 1 544 (1 614) henkilöä. Outokumpulaisia kävi muilla paikkakunnilla työssä 639 (612) henkilöä.

Outokummussa työssäkäyvät ulkopaikkakuntalaiset, tilanne 31.12.2018

Muualta kävi Outokummussa työssä 869 (848) henkilöä.

Outokumpu "häviää" kuntien välisessä pendelöinnissä 230 (236) työntekijän verran. Suluisa on edellisen vuoden vaihteen tilanne.

Taulukko 6. Alueella työssäkäyvät asuinkunnan mukaan 31.12.2018.

Työpaikan kunta	Alueella työssäkäyvät asuinkunnan mukaan 31.12.2018														
	Alueella työssäkäyvät	Ilomantsi	Joensuu	Juuka	Kitee	Kontiolahti	Lieksa	Liperi	Nurmes	Outokumpu	Polvijärvi	Rääkkylä	Tohmajärvi	Pohjois-Karjala	Muualta tulevat
Ilomantsi	1 512	1 187	223	0	4	39	7	6	3	0	2	3	15	1 489	23
Joensuu	35 131	242	25 360	82	314	4 042	197	2 399	99	307	368	119	291	33 820	1 311
Juuka	1 418	1	67	1 123	1	37	29	8	61	0	24	0	0	1 351	67
Kitee	3 428	4	216	1	2 685	21	5	12	0	0	1	51	248	3 244	184
Kontiolahti	3 374	14	1 157	11	15	1 801	14	171	0	15	27	5	15	3 245	129
Lieksa	3 574	15	204	26	0	59	3 062	7	85	3	8	0	2	3 471	103
Liperi	3 366	7	918	6	9	208	5	1 855	9	91	75	23	15	3 221	145
Nurmes	3 294	1	40	103	1	24	101	12	2 806	0	1	1	1	3 091	203
Outokumpu	2 413	4	253	4	4	47	0	243	1	1 544	103	5	3	2 211	202
Polvijärvi	1 187	3	123	11	1	30	1	64	1	70	824	1	2	1 131	56
Rääkkylä	523	0	57	0	21	2	0	5	0	1	0	413	7	506	17
Tohmajärvi	1 285	4	222	0	109	31	1	14	0	5	1	11	852	1 250	35
Yhteensä	60 505	1 482	28 840	1 367	3 164	6 341	3 422	4 796	3 065	2 036	1 434	632	1 451	58 030	2 475
Muualta työssäkäyvät										147					
Yhteensä Outokumpu										2 183					

Lähde: Tilastokeskus, Työssäkäyntitilasto

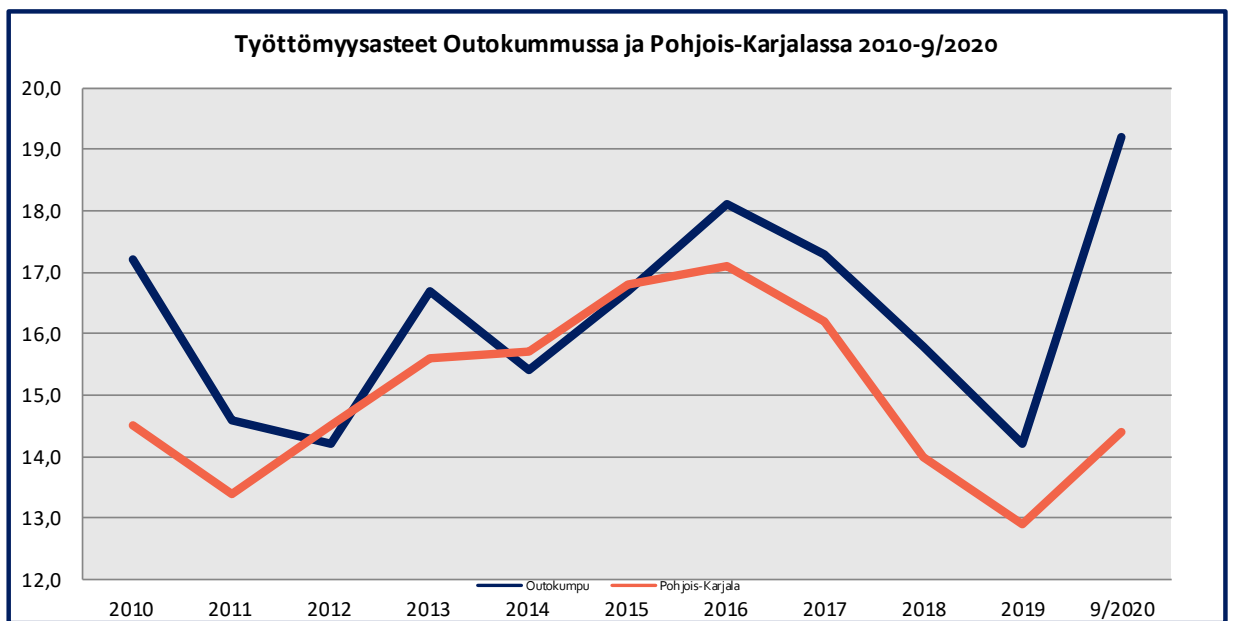
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 29.10.2020

1.4. Työttömyys

Tarkastelujaksolla työttömyysaste oli korkeimmillaan vuonna 2016 ollen 18,1 % (Pohjois-Karjalan 17,1 %) ja on ollut alimmillaan vuonna 2019 eli 14,2 % (12,9 %). 31.9.2020 työttömyysaste oli 19,2 % (14,4 %).

Taulukko 7. Työttömyysasteet Outokummussa ja Pohjois-Karjalassa 2010-2020/syyskuu.

Vuosi	Outokumpu	P-K	Vuosi	Outokumpu	P-K	Vuosi	Outokumpu	P-K
2010	17,2	14,5	2014	15,4	15,7	2018	15,8	14
2011	14,6	13,4	2015	16,7	16,8	2019	14,2	12,9
2012	14,2	14,5	2016	18,1	17,1	9/2020	19,2	14,4
2013	16,7	15,6	2017	17,3	16,2			

1.5. Väestön hyvinvointi

Outokummun kaupungin konsernistrategian keskiössä ovat hyvinvoivat kuntalaiset. Väestön hyvinvoinnin kehitystä seurataan säännöllisesti hyvinvointikertomuksessa vuosittain (suppea) ja neljän vuoden välein (laaja hvk). Hyvinvointikertomuksen tietojen perusteella laaditaan hyvinvointisuunnitelma, jonka eräitä indikaattoreita on Outokummussa jo integroitu talousarvioon (hvs-tavoitteet).

Kuntalaisten tarpeisiin vastataan mm. monialaisella hyvinvointisuunnittelulla; kaupunginjohtajan johtoryhmä toimii kaupungin hyvinvointiryhmänä, ja kehitysjohtaja vastaa hyvinvointikoordinaattorin tehtävistä. Hyvinvointijohtajan vastuulle kuuluvat mm. opetus-, kulttuuri- ja liikuntatoimen asiat.

Viimeisimmän saatavilla olevan indikaattoridatan perusteella Outokummussa on tapahtunut myönteistä hyvinvointikehitystä mm. nuorten päihteidenkäytön vähenemisessä, rikoksista epäiltyjen määrän laskussa ja lastensuojeluilmoitusten määrän vähenemisessä. Vastaavasti mm. ylipainoisten ja terveydentilansa enintään keskinkertaiseksi kokevien nuorten määrä on ollut kasvussa. Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevien, 75 vuotta täyttäneiden osuus koko ikäryhmästä on laskenut tasaisesti.

Kaikissa ikäryhmissä pitkäaikaistyöttömyys on hieman vähentynyt viimeisimmällä tarkastelujaksolla. Kaikkia ikäryhmiä koskevia erityisiä hyvinvointihaasteita Outokummussa ovat ylisukupolvinen syrjäytyminen sekä yksinäisyyskokemukset (syrjäytymis- ja osattomuusriski). Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien määrään on niin ikään syytä kiinnittää huomiota, sillä maakunnallinen keskiarvo on ollut selvässä laskusuunnassa. Lisäksi on huomioitava, että kaupungin liikunnan edistämisen TEA-viisariarvo on ollut viimeisimmässä mittauksessa (2020)50/100, mikä on selvästi alle valtakunnallisen keskiarvon (72).

2. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

2.1. Kansantalouden kehitysnäkymät

Valtiovarainministeriön syksyllä 2020 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous on supistunut kolme vuosineljännestä peräkkäin. Talouden tuotanto oli vuoden 2020 toisella neljänneksellä noin 6 % pienempi kuin vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä. Suurin syy talouden heikkenemiseen on covid-19-pandemia, vaikka se vaikutti Suomen talouteen ennakkotietojen mukaan hieman vähemmän kuin maihin muualla Euroopassa. Suomen talous oli kuitenkin ajautunut taantumaan jo ennen kuin pandemia, sen etenemiseen liittyvä epävarmuus ja pandemian leviämistä hillitsevät sulkutoimet iskivät ulkomaankauppaan, yritysten tuotantoon ja investointeihin, työllisyyteen ja kotitalouksien kulutukseen.

VM:n ennusteen mukaan talous on alkanut kasvaa kesän aikana ja kasvu jatkuu niin, että ensi vuonna talous kasvaisi keskimäärin runsaan 2 prosentin vauhtia. Yksityinen kulutus elpyy ensimmäisenä ja vienti maailmantalouden imussa, mutta yksityiset investoinnit rivakammin vasta, kun kasvunäkymä on varmistunut ja tuotantokapasiteetti on jälleen täydemässä käytössä. Julkinen kysyntä tukee kasvua erityisesti vuonna 2020 ja lievemmin ensi vuonna. Kesän aikana epidemia rauhoittui, mikä sai kotitaloudet liikkeelle ja kuluttamaan useissa maissa Suomi mukaan lukien. Kesän jälkeen epidemia on kuitenkin kiihtynyt sekä Suomessa että monissa muissa Euroopan maissa. Talous on uudelleen taitekohdassa.

Niin kauan kun epidemian eteneminen on jaksottaista ja toimet sen hillitsemiseksi ovat riittämättömiä poistamaan tartuntariskiä, kotitaloudet ja yritykset pysyvät varovaisina.

Epidemian ja sen epäsuotuisia vaikutuksia lievittävien julkisen vallan toimien myötä Suomen julkisen talouden alijäämä syvenee ja julkinen talous velkaantuu lisää yli 20 mrd. euroa tänä vuonna. Julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä ja velkaantumisen jatkuu senkin jälkeen, kun epidemiasta on päästy eroon.

BKT:n arvioidaan kasvavan 2,6 % vuonna 2021 ja 1,7 % vuonna 2022. Suomen tärkeimpien kauppakumppanien teollisuuden elpyminen on tärkeää viennille. Matkailu on edelleen pysähdyksissä ja heikko kehitys jatkuu ensi vuoden puolelle. Palveluiden viennin suurimmat erät ovat ICT- ja liike-elämän palvelut, joiden näkymät ovat paremmat kuin aloilla, jotka kärsivät suoraan liikkumisen rajoitteista ja kuluttajien luottamusta laskevista riskeistä.

Taulukko 8. Kokonaistuotanto toimialoittain.

Työmarkkinat eivät nyt vedä työvoimaa, sillä työvoiman ulkopuolella olevien määrä on alkuvuonna lisääntynyt. Etenkin piilotyöttömiä oli viime vuotta enemmän. Työllisten määrän lasku jyrkkenee vuonna 2020. Työllisyys supistuu 2 % ja työllisyysaste laskee 71,2 prosenttiin. Työllisyyden lasku ja lomautettujen suuri määrä kohottavat työttömyysasteen 8 prosenttiin.

Taloukskasvun ennustettu palautuminen alkaa asteittain kohentaa työvoiman kysyntää vuosina 2021–2022. Työllisten määrä supistuu alkuvuoden heikkouden takia vuonna 2021 vielä hieman ja kääntyy kasvuun vuonna 2022. Työllisten määrä jää kuitenkin selvästi pienemmäksi kuin vuonna 2019 ja työllisyysaste on 71,5 % vuonna 2022.

Julkinen talous jää taantuman jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvässä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Valtion ja paikallishallinnon mittavat alijäämät kasvattavat velkasuhdetta myös tulevina vuosina.

2.2 Kuntatalous

Kuntatalouden näkymät ovat syksyllä 2020 poikkeuksellisen haastavat. Tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalous jatkoi heikkenemistään vuonna 2019. Lisäksi yleinen taloudellinen kehitys kääntyi hienoiseen laskuun jo vuoden 2019 loppupuoliskolla ja vuoden 2020 alussa Suomeen levinnyt Covid 19-viruspandemia ja sitä seuranneet hallituksen asettamat rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti koko julkiseen talouteen ja kuntatalouteen sen osana.

Hallitus on tukenut kuntia useilla toimilla vuoden 2020 aikana akuutista kriisistä selviämiseen. Tuki-toimet ovat kohentaneet kuntatalouden tilaa merkittävästi vuonna 2020. Kuntatalouden suurin ongelma koronakriisin tuomien lisähaasteiden lisäksi on jo pitkään jatkunut tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Ikäihmisten määrän kasvu on jo monen vuoden ajan lisännyt palvelutarvetta ja sote-menoja, ja tämä kehitys tulee jatkumaan alkavalla vuosikymmenellä. Samanaikaisesti työikäisen väestön määrän pieneneminen heikentää veropohjaa.

Valtio pyrkii turvaamaan peruspalvelujen järjestämistä jatkamalla kuntatalouden tukitoimia vuonna 2021. Peruspalvelujen valtionosuuksiin osoitetaan 300 milj. euron lisäys, josta 20 milj. euroa kohdistetaan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen, ja yhteisöveron jako-osuuden korotusta jatketaan vielä vuonna 2021. Koronavirustilanteeseen välittömästi liittyvät kustannukset esimerkiksi testaukseen, jäljittämiseen ja potilaiden hoitoon liittyen korvataan kunnille. Tähän varataan vuonna 2021 yhteensä 1,66 mrd. euroa.

Kuntien tehtävät laajenevat edelleen vuonna 2021. Oppivelvollisuusikä korotetaan 18 vuoteen, mikä laajentaa oikeutta saada maksutonta opetusta. Lisäksi oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan. Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstön vähimmäismitoituksen nostamiseen kohdennetaan lisärahoitusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakia uudistetaan, minkä arvioidaan vähentävän maksutuloja 17 milj. eurolla vuonna 2021. Kuntien valtionosuuksiin tehdään vastaava lisäys. Varhaiskasvatuksen kehittämiseen kohdennetaan 15 milj. euroa. Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan, mikä vähentää kuntien maksutuloja vuositasona 70 milj. eurolla. Muutos tulee voimaan 1.8.2021, joten maksutulojen alenema on vuonna 2021 vain 30 milj. euroa. Maksutulojen menetys kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pysyvästi kahdella prosenttiyksiköllä.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus on noin 7,7 mrd. euroa ja verotulomenetysten kompensatiot 2,36 mrd. euroa vuonna 2021. Verrattuna vuoden 2020 varsinaiseen talousarvioon peruspalvelujen valtionosuudet kasvavat yli 600 milj. eurolla. Vuoden 2020 lisätalousarviot huomioiden valtionosuudet vähenevät noin 200 milj. eurolla, mikä kuvastaa valtion vuonna 2020 kunnille osoittaman lisätuen mittaluokkaa.

Peruspalvelujen valtionosuuteen lisäys on noin 620 milj. euroa vuonna 2021. Kertaluonteinen lisäys 280 milj. euroa (joka sisältää kilpailukyky sopimukseen liittyvän 233,6 milj. euron vähennyksen poistumisen), jolla kompensoidaan koronavirustilanteesta aiheutunutta kuntien verotulojen alenemista, harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen kertaluonteinen lisäys 20 milj. euroa, indeksikorotus (2,4 %) lisää valtionosuutta noin 174 milj. euroa. Tehtävämuutokset lisäävät valtionosuutta noin 112 milj. euroa; vanhuspalvelulain muutos, sote-asiakasmaksulain uudistus, lastensuojelun jälkihuollon laajennus, varhaiskasvatus (subjektiivinen oikeus ja ryhmäkoot), oppivelvollisuuden laajentaminen sekä A1 -kielen opetuksen varhentaminen. Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmästä palautetaan valtionosuutta 30 milj. euroa (kannustinjärjestelmään jää vielä 10 milj. euroa) sekä asukasluvun ja muiden laskentatekijöiden muutos lisää valtionosuutta noin 31 milj. euroa.

Vuonna 2021 kuntien valtionosuuteen ei tehdä kilpailukyky sopimukseen liittyvää vähennystä, sillä vähennyksen perustetta ei enää ole. Valtionosuutta vähentää YTHS-uudistukseen liittyvä siirto STM:n hallinnonalalle, -32 milj. euroa, siirto vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien harkinnanvaraiseen yhdistymisavustukseen, -10 milj. euroa sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, -13,7 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta valmistellaan. Uudistus siirtäisi sosiaali- ja terveystaloutta sekä pelastustoimen tehtävät kunnilta perustettaville sote-maakunnille.

2.3 Kaupungin talous

Kaupungin talous kohentui aina vuodesta 2013 lukien kumulatiivisen alijäämän vuonna 2012 ollessa -4,7 milj. euroa ja enimmillään kumulatiivinen ylijäämä oli vuoden 2018 tilinpäätöksessä 5,5 milj. euroa. Käännös heikompaan tapahtui vuoden 2018 aikana. Vuoden 2019 tilinpäätöksen mukainen ylijäämä on 3,3 milj. euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksen ennustaminen on ollut tavallista haasteellisempää. Tähän on vaikuttanut isolta osin Covid-19 viruksen tuomat haasteet taloudelle. Siihen liittyen arvio verotulokertymästä on ongelmallinen. Lisäksi valtio on useissa lisätalousarvioissa tehnyt päätöksiä kuntien talouden suhteen. Tässä vaiheessa ennuste kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen tuloksesta normaali-

toiminnan osalta on 1,5 milj. euroa ylijäämäinen. Suurelta osin tähän vaikuttaa valtion mittavat tukitoimenpiteet Covid-19 viruksen mahdollisesti kunnille aiheuttamien toimintamenojen kasvun ja toimintatuottojen menetyksen vuoksi sekä verotulomenetysten osalta. Outokummun kaupungin osalta kuluvan vuoden verotulojen kehitys on pelättyä parempi, joka myös on näkynyt viime kuukausien verotilityksissä. Talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, mutta koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus verotuloihin on kuitenkin yhä ilmeinen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulisi työllisyyden, ja sitä kautta palkkasumman, aiemmin oletettua heikomman kehityksen ja yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä.

Kaupungin vuoden 2020 tulosta parantaa merkittävästi Outokummun Energia Oy:n osakkeiden myynti.

Vuoden 2021 talousarvio on 0,1 milj. euroa ylijäämäinen. Käyttötalouden katekasvu 1,8 % vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon nähden. Ulkoisten kulujen osalta hallintopalvelujen kasvu on 12 %, hyvinvointipalvelujen kasvu -0,01 % ja kaupunkirakennepalvelujen kasvu 12 %. Siun soten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehityksen kasvu on 2,8 % ja merkitsee Outokummun kaupungin osalta 2,5 % kasvua vuoden 2020 korjattuun maksuosuuteen nähden. Tämä on merkittävä siinä suhteessa, että ensi kerran Siun soten toiminnan aikana kaupungin sote-palvelujen kasvu jää pienemmäksi kuin koko kehityskasvu.

Taloussuunnitelmavuodet 2022–2023 ovat alijäämisiä. Outokummun Energia Oy:n osakkeiden myynti helpottaa kaupungin taloudellista tilannetta, mutta siitä huolimatta kaupungin on edelleen suhtauduttava kriittisesti menojen kasvattaviin toimenpiteisiin. Tuottojen ja kulujen epäsuhta on kuitenkin ilmeinen. Maakuntauudistuksesta ja sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtymisestä kokonaisuudessaan pois kuntien vastuista ei ole mitään varmaan tietoa. Tämän vuoksi taloussuunnitelman suunnitelmavuodet 2022 ja 2023 on laadittu niin, että sote-palvelut säilyvät edelleen kuntien vastuulla.

Suunnittelukaudella Outokummun kaupunkikonsernin taloudessa on merkittäviä riskejä. Peruskau-
pungin osalta riski on Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän, Siun soten talousarvion toteutuminen. Joidenkin sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannossa olevien kiinteistöjen tuleva käyttö on epävarma ja realisoituessaan aiheuttavat kiinteistöjen arvojen alaskirjauksia. Kiinteistösalkutuksen myötä priorisoidaan kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen tilanne purettavista kiinteistöistä edelleen tuotannossa pidettäviin kiinteistöihin. Purettavista kiinteistöistä aiheutuu merkittävät purkukustannukset sekä tase-arvojen alaskirjauskulut. Joidenkin tytäryhtiöiden taloudellinen tilanne on heikentynyt ja voi aiheuttaa kaupungille lisää taloudellisia vastuita.

Outokummun kaupungilla on omistamansa vuokrataloyhtiön kautta mittava määrä vuokra-asuntoja. Taloyhtiöllä on haasteita tyhjästä asunnoista. Lisäksi vuokrataloyhtiön taloutta rasittaa mittava lainakanta. Kaupungin tytäryhtiöistä myös Seurojentalo Oy:n taloudellinen tilanne voi heilahdella nopeastikin riippuen, miten yhtiön omistamien kiinteistöjen vuokraustoiminnassa on onnistuttu.

Valtionosuudet vähenevät kuluvaan vuoteen nähden -3,1 % (noin 0,7 milj. euroa).

Opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuus on Kuntaliiton ohjeiden mukaan arvioitu kuluvan vuoden tasolle.

Talousarviolainojen määrä (ilman kuntatodistuksia) vuoden 2019 tilinpäätöksessä oli reilu 12 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarviossa uutta lainaa oli määrä nostaa 4,0 milj. euroa. Talousarviomuutoksen jälkeen rahoituslaskelma osoittaa, että uuden lainan nostoon ei ole tarvetta. Lainasalkku on vuoden 2021 talousarviossa kohtuullisen kokoinen, noin 10 milj. euroa. Matalan korkotason takia lainojen korkomenot ovat pysyneet hyvin hallinnassa, lainojen keskiporkko vuonna 2020 on 0,61 %.

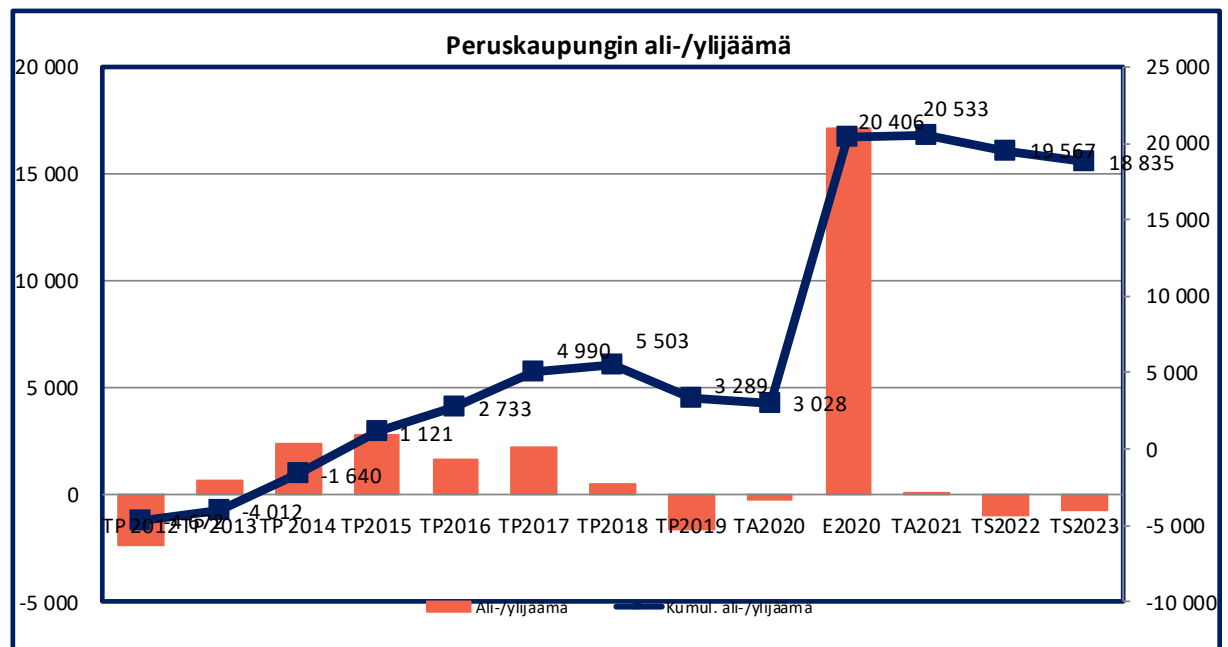
Kaupungin talouden kriittinen tarkastelu käynnistettiin vuoden 2019 loppupuolella. Kaupunginhallitus perusti työrukkasekseen talous- ja tulevaisuustyöryhmän, jonka tavoitteena on taloutta kohentavien rakenteellisten säästötoimenpiteiden hakeminen. Tosin kaupungin omassa päätösvallassa olevien palvelujen kustannuskehityksen rajoittaminen ja sitä kautta mahdollisuus tasapainottaa taloutta on vähäinen Siun soten mahdollisen kulujen kasvun rinnalla. Käyttötalouden lisäksi myös investointiosan menoja on arvioitava tarveharkinnan perusteella. Investoinneista aiheutuvat poistot käyttötalouteen ovat noin 2 milj. euroa vuosittain. Investointiohjelma suunnitellaan koko suunnittelukaudeksi, jolloin investointikohteet voidaan priorisoida kiireellisyyden ja talouden reunaehtoien mukaisesti. Suunnittelukaudella vuosikate jää joka vuosi reippaasti alle poistojen tason.

Taulukko 9. Tunnuslukuja

1 000 €	Ennuste TA					
	TP 2019	TA 2020	2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toimintakate	-41 493	-42 874	-42 874	-43 641	-44 112	-44 846
Investointimenot (netto)	2 954	3 831	20 501	-2 132	-1 472	-1 132
Vuosikate	1 054	1 604	3 274	2 061	900	1 093
TA-lainat muutos	1 877	2 037	-1 963	-203	600	0
TA-lainat	12 156	14 193	10 193	9 989	10 589	10 589
Ta-lainat €/asukas	1 816	2 150	1 556	1 537	1 642	1 655
Taseen yli-/alijäämä +/-	5 503	3 028	20 406	20 533	19 567	18 835

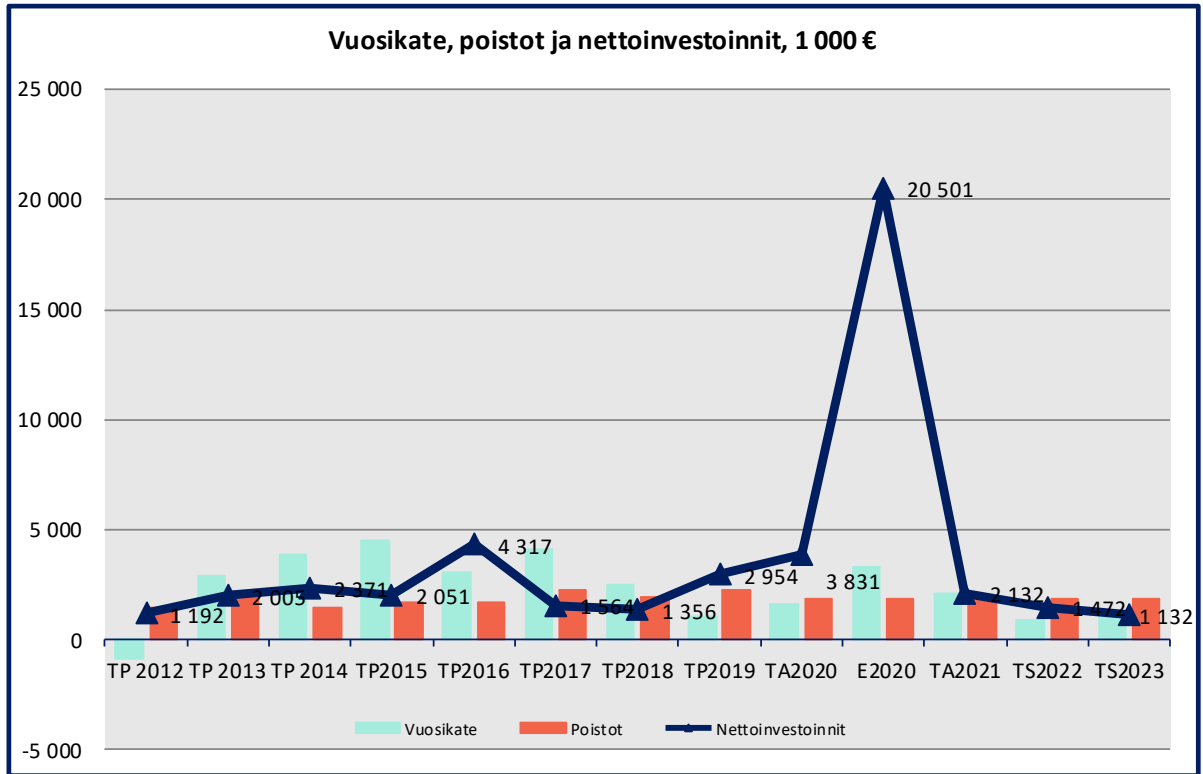
Alla olevasta taulukosta näkyy, että kaupungin ylijäämä on vielä vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa reilu 3 milj. euroa. Kuten taulukosta näkyy, tilanne paranee merkittävästi Outokummun Energia oy:n osakkeiden myynnin johdosta.

Taulukko 10. Peruskaupungin ali-/ylijäämä

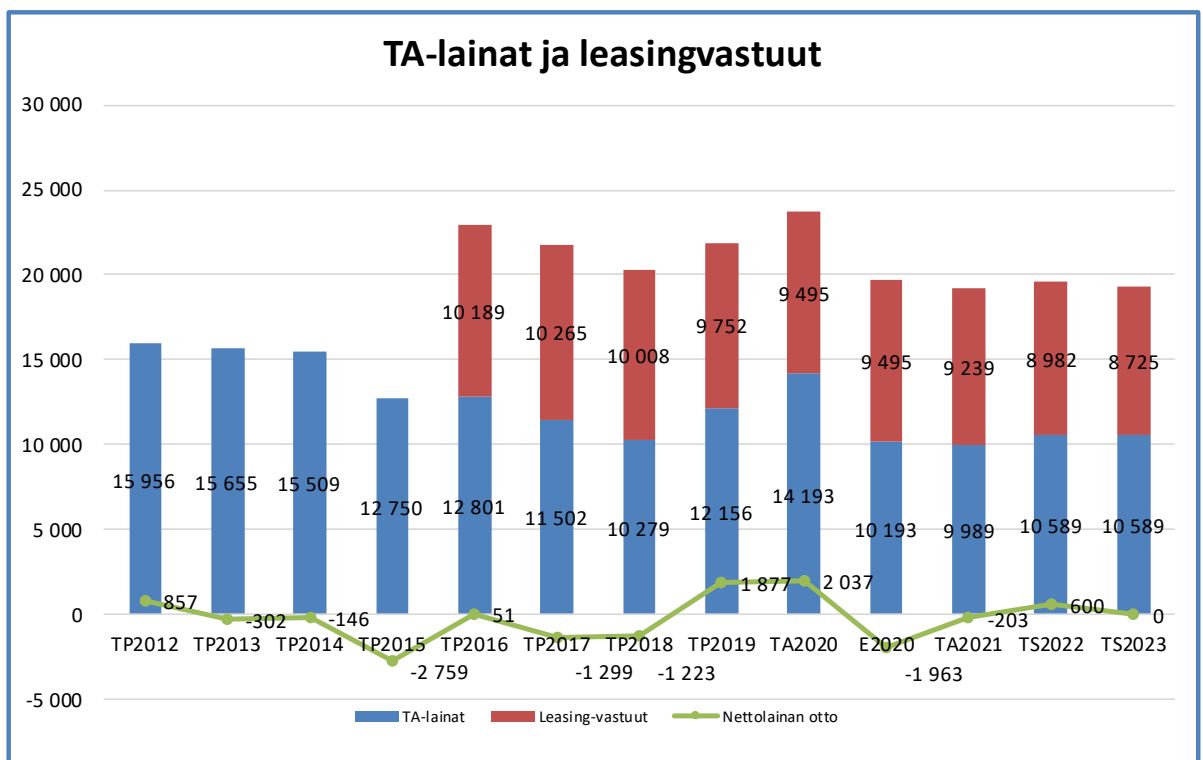
Seuraavassa taulukossa on verrattu vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien keskinäistä suhdetta toisiinsa. Mikäli vuosikate on suurempi kuin poistojen määrä, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Investoinneilla tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Taulukko 11. Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit

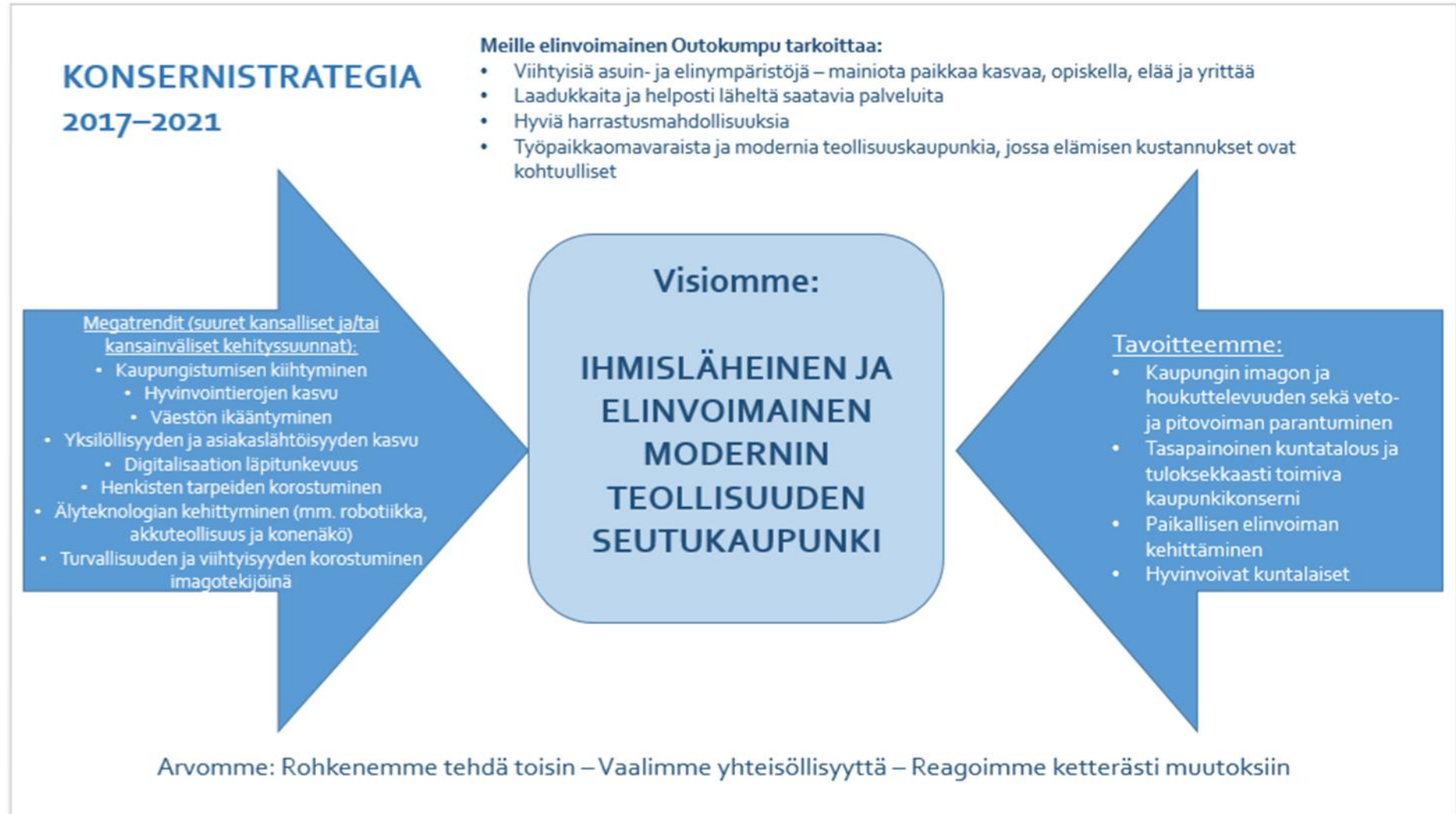
Ta-lainakanta on korkeimmillaan ollut lähes 16 milj. euroa tilinpäätöksessä 2012. Tämän jälkeen lainakanta on pienentynyt ja asettuu reilun 10 milj. euron tasoon. Huomattava on myös, että kaupungilla on myös leasing-vastuita Kummun koulun rahoitusjärjestelyjen takia. Leasing-vastuut vuoden 2021 talousarviossa on 9,2 milj. euroa.

Taulukko 12. TA-lainat ja leasingvastuut

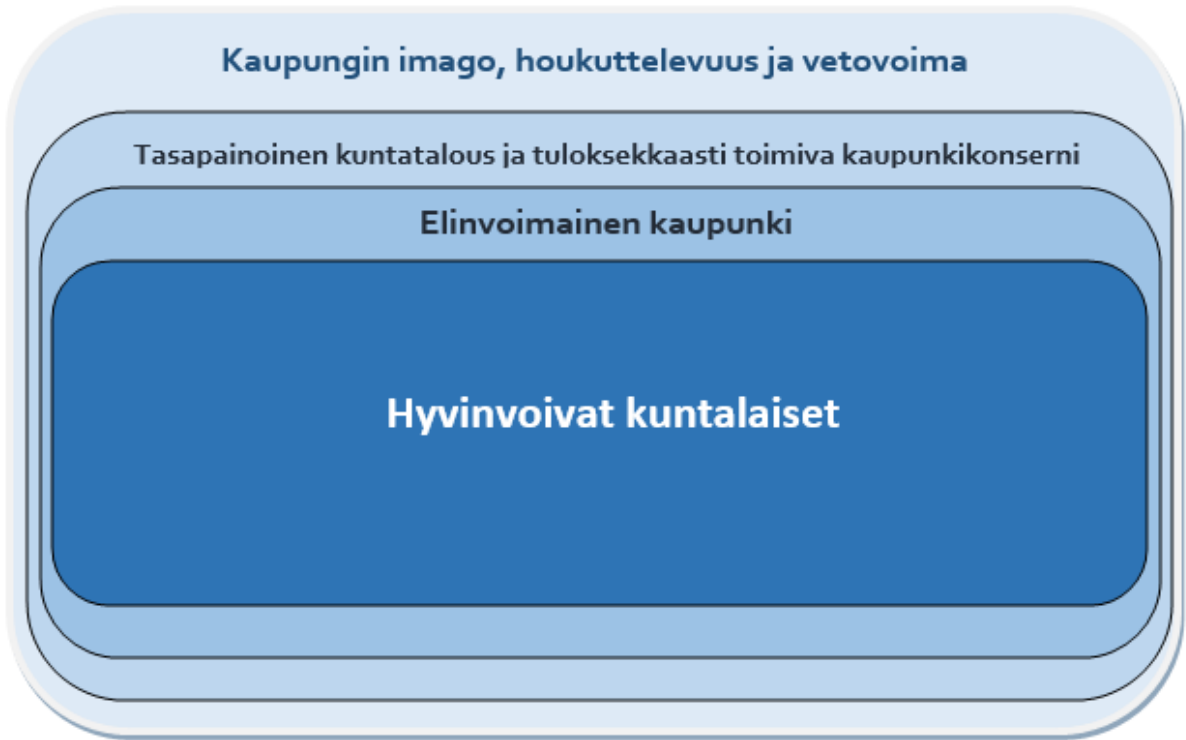
3. KAUPUNGIN KEHITTÄMISEN STRATEGIAT

3.1. Outokummun kaupungin strategia

Toiminta-ajatus	<p>Outokummun kaupunki tukee monipuolisesti kuntalaisten hyvinvointia sekä yhteisöjen ja yritysten toimintaedellytyksiä sekä tekee näin Outokummusta hyvän, elinvoimaisen ja turvallisen paikan elää.</p> <p>Toimintoja kehitetään ja organisoidaan ennakkoluulottomasti, verkostomaisesti ja ketterästi.</p>
Visio	<p><i>Ihmisläheinen ja elinvoimainen modernin teollisuuden seutukaupunki</i></p> <p>Outokumpu on ainutlaatuista historiaansa ja vireää nykyisyyttään arvostava elinvoimainen kaupunki, jossa on turvallinen ja viihtyisä asuin- ja elinympäristö.</p> <p>Outokumpu on aikaansa seuraava, kehittyvä, vaurastuva ja vetovoimainen teollisuus-, koulutus-, kulttuuri- ja matkailukaupunki, joka tarjoaa kaupunkilaisille laadukkaat ja helposti saavutettavissa olevat palvelut. Kaupungista on myös hyvät liikennöintiyhteydet kahteen maakuntakeskukseen sekä edelleen muualle Suomeen ja maailmalle.</p> <p>Outokumpu tunnetaan aktiivisena, ennakkoluulottomana, avoimena ja luotettavana yhteistyökumppanina.</p>
Arvot	<p><i>Rohkenemme tehdä toisin</i></p> <p>Meillä on rohkeutta tehdä asiat toisin; Outokummussa on ennakkoluulotonta, uudistavaa, avarakatseista ja uskaltavaa edelläkävijyyttä, jota tarvitaan kuntakentän lähivuosien haasteissa.</p> <p><i>Vaalimme yhteisöllisyyttä</i></p> <p>Yhteisöllisyys on vahva outokumpulainen arvo sinänsä: meille kaikki ovat tervetulleita! Sama periaate on mahdollistanut kaupungin ainutlaatuiset perinteet, joista olemme arvostaen ylpeitä. Arvostamme yhdessä tekemistä; meillä on rohkeutta toimia sekä kertoa yhteisestä menestyksestä naapureille, tuttaville ja tuntemattomille. Kaupungilla on tarjota turvallinen asuin-, työ- ja elinympäristö ja yhteisö, jossa kannustetaan osallistumaan, yrittämään ja onnistumaan.</p> <p><i>Reagoimme ketterästi muutoksiin</i></p> <p>Kehittämislle ja yrittämiselle on Outokummussa myönteinen, otollinen ilmapiiri. Luovuus on uutta, rohkeaa ajattelua ja uskallusta tehdä toisin – se on myös tahtoa yrittää sellaista, mikä vaatii runsain mitoin ahkeruutta, omatoimisuutta, yritteliäisyyttä ja ponnistelua: kykyä reagoida uudella tavalla – ja menestyä.</p>

Kehittämisen strategiset painopisteet ja niiden päämäärät ovat:

Kaupungin imago, houkuttelevuus ja vetovoima	<p>Outokummun kaupungin imago, houkuttelevuus sekä veto- ja pito-voima ovat keskeisiä mainetekijöitä ja kriteereitä sekä asukkaiden että yritysten muuttoliikkeen suunnan määrittäjinä.</p> <p>Suunnittelukaudella panostetaan aktiiviseen kaupunki-imagotyöhön, Outokummun vetovoimaisuuden vahvistamiseen sekä kaupungin edunvalvontaan eri foorumeilla seutukunnasta maakuntatason kautta valtakunnallisiin viitekehyksiin.</p> <p>Asiakaslähtöisyyttä ja asiakaspalvelun jatkuvaa kehittämistä painotetaan kaikissa kaupunkikonsernin palveluissa; jokainen kaupungin työntekijä on kaupunkilaisten palveluksessa.</p>
Paikallinen elinvoima ja hyvinvoivat kuntalaiset	<p>Paikallinen elinvoima tehdään yhdessä: Outokummun kaupunki toimii aktiivisesti mm. monimuotoisen yritystoiminnan mahdollistajana, menestymisen puitteiden tarjoajana elinkeinotoiminnalle sekä sidosryhmien välisen yhteistyön edistäjänä ja järjestökumppanuuksien kehittäjänä.</p> <p>Outokumpulainen on kaiken keskiössä; paikallinen elinvoima ja kaupunkilaisten hyvinvointi ovat kaupungin toiminta-ajatuksen ydinkohdat. Kuntalaisia kuullaan ja kuunnellaan aidosti, ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä sekä osallistumismahdollisuuksia vahvistetaan aktiivisesti.</p>
Dynaaminen kaupunkikonserni ja tasapainoinen	<p>Outokummun kaupunkikonsernin toiminnan dynaamisuus ja synergialähtöinen toimintakulttuuri korostuvat strategiajaksolla entises-</p>

kaupunkitalous	tään mm. nykyisen kuntalain velvoitteiden vuoksi. Erityisinä toiminnallis-taloudellisina riskeinä ovat tulorahoitus eli vuosikatteen riittävyys sekä velkaantuminen investointien rahoituksen kautta. Strategiajakson puitteissa tehtävät maan hallituksen linjaukset kuntien tehtävistä ja resursseista vaikuttavat merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen, mihin myös Outokummulla on oltava määrätietoista ennakointi- ja reagointivalmiutta.
-----------------------	--

3.2. Strategian toteutus ja seuranta

Talousarvio on keskeisin kaupungin vuotuista taloutta ja toimintaa ohjaava asiakirja. Talousarviolla kaupunginvaltuusto samalla toteuttaa hyväksymäänsä strategiaa. Tilinpäätösten yhteydessä arvioidaan kunkin vuoden talousarvion toteutumista niin taloudellisesti kuin toiminnallisesti.

Valtuustokauden aikana strategia tarkistetaan tarvittaessa. Ensimmäinen päivitys oli vuonna 2019 joulukuussa.

3.3. Vuoden 2021 talousarvion painopistealueet

Painopistealue	Toteuma
Asiakaskeskeisyys ja asiakaspalvelun laadun jatkuva parantaminen	
Kaupunkikonsernin aktiivinen edunvalvonta- ja imagotyö sekä synergialähtöinen yhteistoiminta	
Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	
Strategisten kumppanuuksien ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen	
Taloussuunnitelman toteuttaminen suunnittelukaudella	

3.4. Kaupunkikonserni ja omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet

Koko konserni yhteiset tavoitteet

Tavoitteet	Toteuma
Konsernin yhteismarkkinointiin varataan 25 000 € siten, että kaupunki, Outokummun seudun teollisuuskylä ja Kummun kodit varaa 7 500 €/yhteisö ja Matkakumpu Oy 2 500 €. Konsernin markkinointisuunnitelma on käytössä.	
Konsernissa haetaan hyötyjä tiiviillä yhteistyöllä.	
Koko konsernin tulos on positiivinen.	

KOY KUMMUN KODIT

Omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet:	Tilikauden tulos on positiivinen. Rakennuskannan suunnitelma ja siitä johdettu kiinteistöstrategia vuoteen 2025 on käytössä. Riskien hallinta.
Toiminta-ajatus:	Tarjoamme asiakkaillemme kohtuuhintaisia ja laadultaan hyvätasoisia vuokra-asuntoja Outokummun alueelta.
Arvot:	Yhdessä asiakkaan kanssa.

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Kiinteistöriskien aktiivinen ja reaktiivinen hallinta.
Korjausvelan hallittu vähentäminen.
Taloudellisen aseman parantaminen.

Toiminnalliset tavoitteet 2021:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Ilmeeltään siistit, viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt.	Asuntokohteiden viihtyisyys	Asukkaiden vaihtuvuus vs. edellinen vuosi = uudet asukkaat v. 2020 vs. v. 2021
Prosessit ja rakenteet		
Kiinteistöstrategia vuoteen 2025.	Strategian toimeenpano.	Strategian toimenpiteitä on toteutettu.
Kiinteistöhuollon lean-portaiden suunnitelman mukainen kehittäminen.	Lean-toimenpiteiden ulkopuolinen auditointi.	Todetaan ulkop. auditoijan toimesta toimivaksi.
Talousnäkökulma		
Käyttöaste talouden ja lainanhoitoa paremmin turvaavalle tasolle.	Käyttöaste.	+ 81 %
Valitaan budjettimäärärahojen puitteissa akuutit korjauskohteet ja toteutetaan ne tilikauden aikana.	Kunnostettujen ja korjattujen kohteiden lkm.	Piha-alueiden hoitamista helpottavia korjauksia: kannokoiden ja ongelmapiiden poistamista tehdään 1 kohteeseen. Maalataan 1–2 kohdetta ylläpitomaalauksena: katto tai julkisivut.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
		Pintaremontoidaan vähintään 20 asuntoa niiden laadun ylläpitämiseksi.
Henkilöstönäkökulma		
Lean-prosessin jatkaminen yhteistyössä kaupungin työnjohdon kanssa.	Lean-askelman mukaisten toimenpiteiden jatkaminen.	Suunnitelman jokaista viittä osa-aluetta toteutetaan aktiivisesti kiinteistöhuollon toimesta.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös- ennuste 2020	TA 2021
Liikevaihto	2 693	2 822	2 750	2 725
Tilikauden tulos	-33	3	-50*	4
Kertynyt yli-/alijäämä	-2 363	-2 360	-2 413	-2409
Investoinnit	162	50	11	50
Lainakanta	11 577	10 643	10 643	10 245
Henkilöstö	1	1	1	1
Käyttöaste	80,3 %	83,7 %	81,5 %	81 %

*Huomioitu alaskirjaus- ja purkukustannukset Heikinkatu 7 / Puistokatu 11a.

OUTOKUMMUN SEUDUN TEOLLISUUSKYLÄ OY

Omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet:	Strategian 2020–2024 toteuttaminen Tilikauden tulos vähintään +/- 0€. Aktiivinen riskien hallinta.
Toiminta-ajatus:	Teollisuuskylä on elinvoimaisin liiketoimintaympäristö Pohjois-Karjalassa modernille teollisuudelle tarjoamalla useita synergia-etuja asiakkailleen.

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Liiketoiminnan uudistamiseen liittyvän strategian 2020–2024 toimenpiteet ovat aktiivisesti toteutuksessa
Aktiivinen kaupunkikonsernin elinvoiman kehittäminen
Varmistamme teollisuuskylän toiminnan kannattavuuden ja pystymme varautumaan tuleviin peruskorjaustarpeisiin.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Reagoimme nopeasti yhteydenottoihin.	Vasteaika yritysten yhteydenottoihin.	Vastaamme 12 tunnissa yritysten yhteydenottoihin.
Paikallisen elinvoiman vahvistaminen uusasiakashankinnalla	Uusien yritysten kontaktointi oman b-to-b markkinoinnin kautta (= henkilökohtaiset yrityskohtaiset tapaamiset)	Vähintään 25 kpl vuodessa.
Talousnäkökulma		
Talous on tasapainoinen	Tilikauden tulos	Vähintään +/- 0€.
Yritystilojen käyttöaste	Vuokratilojen käyttöaste	+ 90 %
Prosessit ja rakenteet		
Strategian toteuttaminen	Strategisen mittariston toteutuma	Kehityssuunta tavoiteltuun suuntaan: tavoitteena 1000 teollisuustoimipaikoissa olevaa työpaikkaa (2020: n. 930).

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös- ennuste 2020	TA 2021
Liikevaihto	808	777	770	738
Tilikauden tulos	58	14	70	21
Kertynyt yli-/alijäämä	291	305*	361	382
Investoinnit	97	0	35	0
Lainakanta	2 929	2 271	2271	1 654
Henkilöstö	2	1,5	1,1	1

* TA2020 kertynyttä ylijäämää korjattu vahvistetun TP2019 mukaiseksi.

OUTOKUMMUN SEUROJENTALO OY

Omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet:	Osoitteessa Asemakatu 1 olevan kiinteistön myynti tai koko osakekannan myynti. Yhtiön taloudellinen tilanne tervehdytetään. Kiinteistöjen kunto pidetään mahdollisimman hyvänä taloudellinen tilanne huomioiden.
Toiminta-ajatus:	Outokummun Seurojentalo Oy:n tavoitteena on ylläpitää Asemakatu 1 ja Kummunkatu 24 - 26:ssa olevia kiinteistöjä kunkin vuokralaisen toimintaan soveltuvassa kunnossa. Vuokrat ovat paikkakunnan hintatasoa kuitenkin huomioiden yhtiön kannattavuus.

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Osoitteessa Asemakatu 1 olevan kiinteistön myynti tai koko osakekannan myynti.

Ohjeelliset toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Tilat ovat vuokralaisten toimintaan soveltuvassa kunnossa.	Vuokrausaste	Käyttöaste 100 %.
Talousnäkökulma		
Toiminta on taloudellisesti kannattavaa	Tilikauden tulos	Tulos vähintään talousarvion mukainen.
Prosessit ja rakenteet		
Kiinteistöjen kunto pidetään vähintään vuoden 2020 tasolla.	Onko toteutunut	Säilytetään kiinteistöjen kunto vähintään vuoden 2020 tasolla.

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös- ennuste 2020	TA 2021
Liikevaihto	199	247	385	247
Tilikauden tulos	-130	0	140	1
Kertynyt yli-/alijäämä	-196	-66	-56	-55
Investoinnit	27	0	0	0
Lainakanta	810	815	778	745
Henkilöstö	0	0	0	0

MATKAKUMPU OY

Omistajapolitiikan keskeiset tavoitteet:	Hotelliravintola Kumpu jatkaa Matkakummun toimintana, kannattavuutta tarkastellaan vuonna 2021 Koko yhtiön tulos vähintään o tulos Vanha kaivoksen uudistuminen Myynnin volyymin kasvattaminen Yhteistyötä muiden matkailutoimijoiden kanssa on lisättävä Maksuvalmiudesta huolehdittava
Toiminta-ajatus:	Matkakumpu Oy tuottaa, markkinoi ja myy matkailupalveluja koti- ja ulkomaisille asiakkaille ja vastaa Vanhan Kaivoksen ja hotelliravintola Kummun operatiivisesta toiminnasta.

Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Kannattava hotelli- ja ravintolatoiminta kiinteistössä Asemakatu 1
Uusien asiakasryhmien löytäminen
Matkailustrategian päivittäminen
Vanhan Kaivoksen sisältö- ja palvelutuotannon uudistuminen
Riittävä maksuvalmius

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Asiakastyytyväisyys - Vanha kaivos - hotelliravintola Kumpu	asiakaspalautteista saatu arvio googlepalautteet (asteikolla 1–5)	➤ 4,4
	kaivoksella jätetyt palautteet (asteikolla 1–5)	➤ 4,4 (v. 2020 > 4)
	asiakaspalautteista saatu arvio googlepalautteet (asteikolla 1–5)	➤ 4 (v. 2020 > 4)
	booking.com palautteet 8asteikolla 1–10)	➤ 7,5

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Myynnin volyymin kasvattaminen	Asiakkaiden määrä	Pääsylipun ostaneiden asiakkaiden määrä Vanhalla Kaivoksella vähintään 12 000
	ryhmäasiakkaiden määrä	>160 ryhmää sis. kaivoksen, ravintoloiden ja hotellin ryhmät
Henkilöstönäkökulma		
Henkilöstön osaamisesta huolehtiminen	henkilöstön koulutus	2-3 koulutuspäivää/hlö/vuosi
Henkilöstönrekrytointi	rekrytointeihin varautuminen	kausityöntekijöiden rekrytointi valmiina maaliskuun loppuun
Talousnäkökulma		
Toiminnan tulee olla kannattavaa	yhtiön tilikauden tulos	yhtiön tilikauden tulos vähintään 0 tulos
Myynnin volyymin kasvattaminen	lipputulot	lipputulot vähintään 113 000 €
Hotellin käyttöaste	käyttöaste %	vähintään 26,3 %
Maksuvalmius	maksuvalmius	kuukauden menoja vastaava maksuvalmius
Prosessit ja rakenteet		
Hyväksytyjen tarjousten määrä	jätetyt tarjoukset / hyväksytyt	sisällön osalta hyväksymisprosentti 85 %
Tiedottaminen yhtiön toiminnasta	säännölliset tiedotteet	tiedotteet > 12 kpl
Matkailustrategian päivittäminen (5) - edellyttää hankerahoitusta	hankerahan saatavuus selvitetty	selvitetty maaliskuun loppuun mennessä
Vanhan Kaivoksen sisältö- ja palvelutuotannon uudistuminen (3)	uudet tuotteet/palvelut	vähintään kaksi uutta tuotetta/palvelua kesäsesongille 2021

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös- ennuste 2020 16.10.2020	TA 2021
Liikevaihto	430	850	668	918
Tilikauden tulos	26	26	-40	1
Kertynyt yli-/alijäämä	22	22	-18	-17
Investoinnit	0	0	0	0
Lainakanta	50	50	50	50
Henkilöstö	3	3	3	3

OUTOKUMMUN MONITOIMIHALLI OY
Strategiset tavoitteet:

Tavoitteet
Lopettaa yhtiö, kun se on mahdollista tai siirtää kaupungin koko liikuntatoimi yhtiöön.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021:

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Talousnäkökulma		
Kaupungin pääomavuokra kattaa kulut.	Tilikauden tulos	0

Talouden tunnusluvut:

TUNNUSLUVUT, eurot 1 000 €	TP 2019	TA 2020	Tilinpäätös- ennuste 2020	TA 2021
Liikevaihto	189	2	2	2
Tilikauden yli-/alijäämä	16	0	0	0
Kertynyt yli-/alijäämä	-108	-108	-108	-108
Investoinnit	4	0	0	0
Lainakanta	200	155	116	96
Henkilöstö	0	0	0	0

*) Tilikausi 1.7-31.12.2019

4. TALOUSARVION PERUSTELUT

Vuoden 2021 talousarvion linjauksia kaupunginvaltuusto käsitteli seminaarissaan 9.11. Talousarvion pohjana on myös konsernistrategian taloutta koskevat linjaukset. Vuosien 2018 – 2021 konsernistrategian mukaan yhtenä strategisena teemana on dynaaminen kaupunkikonserni ja tasapainoinen kuntatalous. Kyseinen toimintalinja koostuu neljästä tavoitteesta:

- Katekasvu on pienempi kuin verorahoituksen kasvu (verot ja valtionosuudet); vero-% on suunnittelukauden ennallaan sekä vuosikate-% tulee olla enemmän kuin 110 %
- Konsernin asukaskohtainen lainamäärä on vähemmän kuin 6 000 euroa
- Konserni on ylijäämäinen
- Yhtenäinen, dynaaminen kaupunkikonserni.

4.1. Tuloperusteet

Verotulot

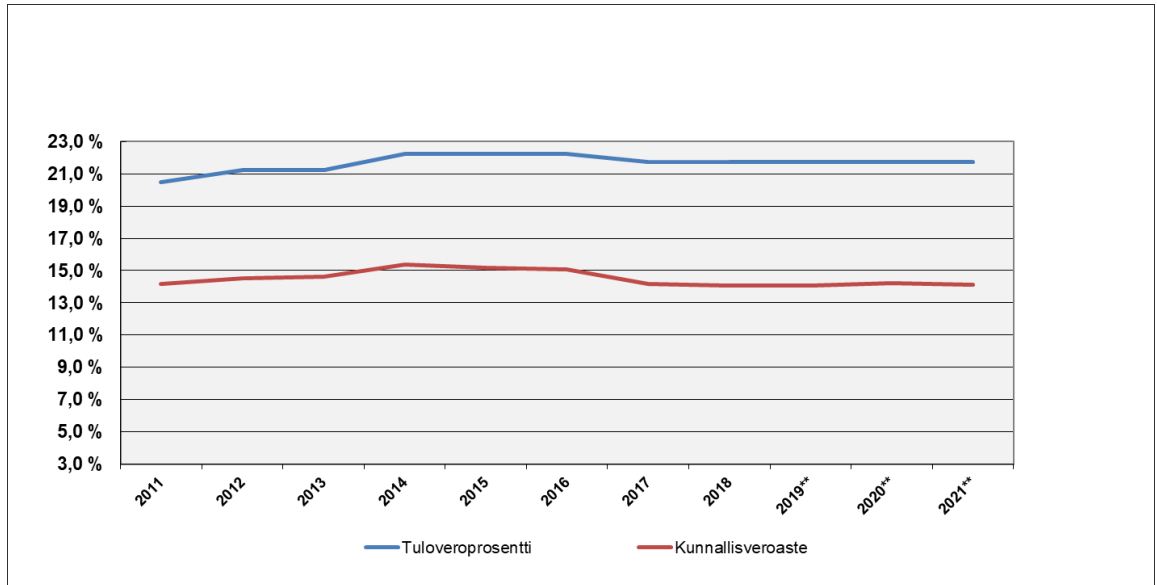
Kuluvana vuonna kunnallisveroja arvioidaan kertyvän jo kertyneen ja Verohallinnon tilityksiä koskevien arvioiden mukaan noin 18,8 milj. euroa. Kuntaliitto on arvioinut (6.10.2020), että vuonna 2021 tilitykset kasvavat koko maan osalta 1,7 %. Outokummun kaupunkia koskevan verokehikon mukaan verotulot kasvavat 4,7 %. Vuodelle 2021 kunnallisverotulokertymäksi on arvioitu 19,5 milj. euroa.

Kunnallisveron kehitys Outokummun kaupungin osalta näyttää olevan suurempaa kuin koko maassa yhteensä. Kuntaliiton antaman selvityksen mukaan tämä johtuu ns. tilitysten rytmihäiriöstä. Ilmiö on tavallinen pienissä kunnissa, mutta myös suurimmissa kunnissa tätä tapahtuu. Kunnallisveron kertymät (tilitykset) eivät vastaa samaisen vuoden maksuunpantavan veron kehitystä - useimmiten rytmihäiriö johtuu väestön kehityksen suhteellisen suuremmasta vaikutuksesta kunnan jako-osuuteen. Kunnan jako-osuudesta ja tämän oikaisemisesta johtuen vuonna 2020 kertyisi maksuunpanoon nähden "liian vähän" kunnallisveroja, jotka sitten oikaisetaan plus-merkkisesti vuonna 2021, kun verotus vuoden 2020 osalta saadaan päätökseen. Vuoden 2020 ennakkoiden osuus arvioidusta maksettavasta kunnallisverosta jäisi reilusti alle ns. normaalin tason (noin 90,5-91 %) ollessaan Outokummussa vain 86 %. Vuonna 2021 tämä verovuoden 2020 alenema korjaantuisi, kun verotus 2020 saadaan päätökseen.

Vuoden 2022 kunnallisveron tuotto asettuu alemmalle tasolle vuoteen 2021 verraten ja vuodelle 2023 on ennustettu maltillista kunnallisverojen kasvua.

Erilaisten vähennysten takia kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Kunnallisverotuksessa tehdään vähennyksiä veronalaisista ansiotuloista. Tulosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa matkakustannukset, tulonhankkimiskulut, ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulosta tehtävät vähennykset vähentämällä saadaan verotettava tulo, josta veron määrä lasketaan kunnallisveroprosentin mukaisesti. Tämän jälkeen tehdään vähennykset verosta ja näin saadaan maksuunpantavan kunnallisveron määrä. Verosta tehtäviä vähennyksiä ovat muun muassa työtulovähennys sekä kotitalousvähennys.

Kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrä on riippuvainen veronmaksajan tulotasosta. Vähennykset painottuvat alemmille tulotasolle, jolloin efektiivinen veroaste on alhaisempi. Seuraavassa kuvassa on kaupungin tuloveroprosentit sekä efektiivinen veroaste vuosittain.

Kiinteistöveron tuotoksi vuodelle 2021 on arvioitu 1,7 milj. euroa. Kiinteistöveron tuotto on vakaana.

Yhteisöveron tuotto vuoden 2015 loppuun saakka jaettiin valtion, kuntien ja seurakuntien kesken. Vuodesta 2016 alkaen yhteisöveron saajia ovat valtio ja kunnat, sillä seurakuntien yhteisöverosuus on korvattu indeksiin sidotulla määrärahalta. Kuntaryhmän jako-osuus vuodelle 2021 on 44,29 %. Jako-osuudessa on Covid 19-pandemian takia tehty 10 %-yksikön korotus jo vuodelle 2020. Korotus jatkuu määräaikaisena vielä vuoden 2021. Lisäksi varhaiskasvatusmaksujen alentamista kompensoidaan korottamalla yhteisöveron jako-osuutta 2 %-yksiköllä. Tämä kasvattaa kuntien yhteisöveroja arviolta 102 milj. eurolla ja Outokummun osuutta noin 62 000 eurolla. Yhteisöveron tuotoksi vuodelle 2020 on arvioitu 1,6 milj. euroa.

Valtionosuudet

Vuoden 2021 valtionosuudet perustuvat Kuntaliiton antamiin ennakkotietoihin. Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen (nk. yksi putki) sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuolto, esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus. Lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

Kuntaliiton ennakkotiedon mukaan peruspalvelujen valtionosuus on 19,4 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta on omalle tilille erotettu veromenetysten kompensatio, joka on 3,6 milj. euroa. Veromenetysten kompensaatiossa on huomioitu vuonna 2020 maksettu valtionosuuserä noin 0,1 milj. euroa, joka maksettiin kunnille kattamaan verotulomenetystä johtuen yritysten maksamien verojen lykkäämisestä Covid-19 pandemian takia.

Peruspalvelujen valtionosuuden lisäksi valtionosuuksissa tulee huomioida opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus (lukio, ammatillinen koulutus, liikunta, nuorisotyö, museotoiminta, perusopetukseen liittyvä lisärahoitus). Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on yleensä miinus-merkkinen, koska kuntien rahoitusosuus on usein suurempi kuin toimintoihin tuleva valtionosuus, koska valtionosuus jaetaan suoraan koulutuksen järjestäjille esim. ammattikoulutus, jonka yleensä järjestää koulutuskuntayhtymät.

Kuntaliiton antamien ohjeiden mukaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus onärkevin budjetoida kuluvan vuoden luvuilla ottaen huomion kuntien rahoitusosuuden muutos. Opetus-

ja kulttuuritoimen muussa valtionosuudessa on huomioitu maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen osallistuvien lukumäärän tarkistus, joka on yksi tekijä, joka muuttaa kyseisen valtionosuuden määrää kuluvasta vuodesta. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudeksi on arvioitu kuluvan vuoden taso -0,7 milj. euroa.

4.2. Menoperusteet

Kaupunginhallitus hyväksyi vuoden 2021 talousarvion kehyskasvuksi 1,5 %.

Henkilöstömenot

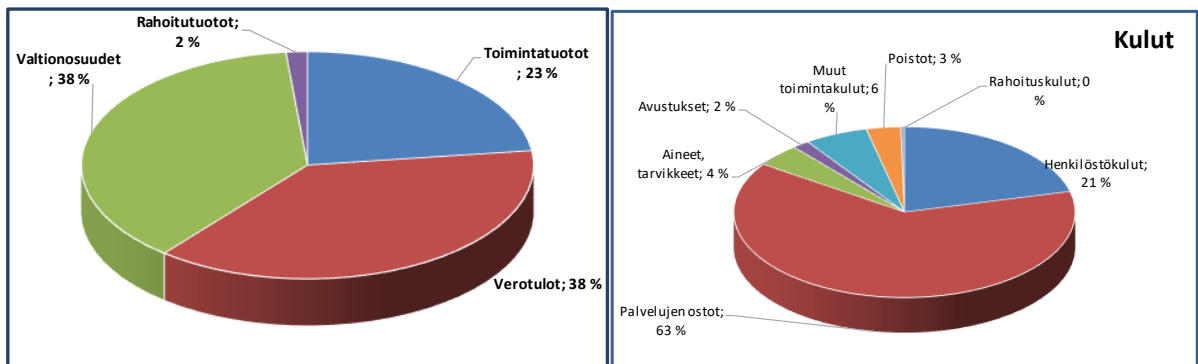
Nykyisten kunta-alan virka- ja työehtosopimusten sopimuskausi on 1.4.2020–28.2.2022. Palkkoihin on arvioitu 1,5 % kasvu elokuussa 2020 maksettuihin palkkoihin.

Keva on laskenut arvion vuoden 2021 työnantajakohtaisesta palkkaperusteisesta eläkemaksusta. Lopullinen palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2021 vahvistetaan joulukuussa 2020 ja se voi poiketa aiemmin julkaistusta arviosta. Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun tulorekisterin kautta ansaintajärjestelmään siirtyneiden ansioiden perusteella kuukausittain. Palkkaperusteisen eläkemaksun arvio on 24,22 % vuodelle 2021.

Kevan ohjeiden mukaan eläkemenoperusteinen maksu budjetoidaan vuodelle 2021 saman suuruisena kuin vuonna 2020. Eläkemenoperusteista maksun määräytymiseen vaikuttaa vain ennen vuotta 2005 karttunut maksussa oleva eläkemeno. Maksun suuruuteen eivät vaikuta vuoden 2021 palkkamenot, eikä maksun määrään voi vaikuttaa henkilöstöratkaisuilla.

Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta ja se peritään osana työnantajan palkkaperusteista eläkemaksua. Työkyvyttömyyseläkemaksu on kerralla lopullinen. Outokummun kaupunki on vuoden 2021 palkkaperusteisen eläkemaksun laskennassa keski-suuri työnantaja, koska palkkasumma vuonna 2019 on välillä 2,1255 – 34,008 milj. euroa. Työkyvyttömyyseläkemaksu sisältyy palkkaperusteiseen eläkemaksuun.

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot on laskettu täysimäärisesti vuodelle 2021.

Taulukko 12. Yhteenveto tuotoista ja kuluista

5. TALOUSARVION SITOVUUS

5.1. Yleistä

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarvioon otetaan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa on käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa.

Kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

5.2. Tilivelvollisuus

Kuntalain (125 §) mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset vuonna 2021:

Luottamushenkilöt:

Kaupunginhallituksen jäsenet

Hyvinvointilautakunnan jäsenet

Kaupunkirakennelautakunnan jäsenet

Rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsenet

Viranhaltijat:

Kaupunginjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, hyvinvointijohtaja, kaupunkirakennejohtaja, vesihuoltopäällikkö.

5.3. Tulostavoitteet

Talousarvioon sisältyvät toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut ovat sitovia. Toiminnan tunnusluvut eivät ole sitovia, vaan ne ovat arvioita toimintaympäristön kehityksestä.

5.4. Talousarvion sitovat määrärahat

Käyttötalousosa:

Talousarvio on laadittu palvelualueen tarkkuudella.

Toimintakate on siitä vastuussa olevaa toimielintä (kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta ja kaupunkirakennelautakunta) sitova. Tuloslaskelmien muut erät eivät ole sitovia.

Tuloslaskelmaosa:

Kaikki tuloslaskelmaosan määrärahat ovat sitovia lukuun ottamatta poistoja, jotka määräytyvät hyväksytyyn poistosuunnitelman mukaisesti.

Investointiosa:

Nimetyille kohteille myönnetyt määrärahat ovat valtuustoon nähden projektikohtaisesti **bruttomäärältään** sitovia. Perustelut esim. pihatyöt, irtaimiston hankinta jne. sitovat toimielimiä.

Rahoitusosa:

Talousarvion rahoitusosaan merkittyä pitkäaikaislainojen lisäystä ei saa ylittää ilman valtuuston päätöstä.

Samoin antolainojen lisäystä ei saa ylittää ilman valtuuston päätöstä.

5.5. Käyttösuunnitelma

Talousarvion hyväksymisen jälkeen toimielimet hyväksyvät käyttösuunnitelmansa, jotka esitetään tiedoksi kaupunginhallitukselle. Käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat palvelualueiden määrärahat ja tuloarviot tuloyksiköille sekä asettavat tuloyksikkökohtaiset talousarvion tavoitteista johdetut ja niitä tukevat tavoitteet. Tavoitteiden asettamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota valtuuston hyväksymän kaupungin strategian toteuttamiseen.

Käyttösuunnitelmaa laadittaessa on otettava huomioon mitä edellä on sanottu kohdassa 4.3 käyttötalouden toimintakateen sitovuudesta. Ensimmäisen vuosineljänneksen seurannan yhteydessä on käyttösuunnitelma tarkistettava ja muutokset tehtävä viimeistään toisen vuosineljänneksen valtuustolle menevän seurannan yhteydessä.

Käyttösuunnitelman tulee sisältää vuosineljänneksen rahan käytön ja tavoitteiden toteutumisen siten, että ne ovat seurannassa todettavissa. Kaupunginhallitus antaa tarkemman ohjeen käyttösuunnitelman laadinnasta talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

5.6. Talousarvion seuranta

Toimielimen esittelijä vastaa siitä, että toimielin saa kerran kuukaudessa tiedon seurannasta ja samalla esityksen korjaavista toimenpiteistä, mikäli toteutuminen poikkeaa käyttösuunnitelmasta. Seurannassa on huomioitava, että kirjaukset tehdään vuoden mittaan maksuperusteisesti, mikä oikaistaan suoriteperusteiseksi vuoden lopussa.

Toimielimet raportoivat neljännesvuosittain kaupunginvaltuustolle talousarvion toteutumisesta palvelualueittain. Toimielimen on käsiteltävä seuranta niin ajoissa, että se on valtuuston käsiteltävissä neljänneistä seuraavan kuukauden säännönmukaisessa valtuuston kokouksessa.

Toteutumisvertailu sisältää määrärahaseurannan sekä sanallisen kuvauksen toiminnallisten ja määrällisten tavoitteiden toteutumisesta. Jos toteutuma poikkeaa käyttösuunnitelmasta, on viimeistään seurannan yhteydessä tehtävä esitys korjaavista toimenpiteistä. Oleelliset määrärahan ylitykset on aina selvitettävä.

Mikäli määräraha on talousarviovuoden aikana seurannan mukaan ylityksessä, on määrärahan riittävyys varmistettava ensisijaisesti tehostamalla toimintaa tai toissijaisesti supistamalla palvelun määrää tai vaikuttavuutta. Määrärahan lisäyksiä talousarviovuoden aikana ei voida hyväksyä, ellei samalla esitetä katetta määrärahan lisäykselle.

Valtuustoseurannan yhteydessä on aina raportoitava mitä korjaavia toimenpiteitä on tehty ja miten ne ovat vaikuttaneet / tulevat vaikuttamaan toimintaan, mikäli määrärahan riittävyys on uhattuna.

5.7. Kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden seuranta

Kaupungin tytäryhteisön on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön on annettava seurantaan varten omistajalle neljännesvuosittain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä on oltava tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvaksi katsotusta riskistä on raportoiva viipymättä kaupunginhallituksen elinvoima- ja omistajaohjausjaostolle sekä konsernijohtajalle.

6. KÄYTTÖTALOUS

6.1. Palvelualue: Hallintopalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Toiminta-ajatus:	Hallintopalvelut toteuttaa lainsäädännön ja kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaista tehtäväänsä, huolehtii kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä resurssien jakamisesta ja kunnan edunvalvonnasta niin, että asukkaille luodaan mahdollisuudet ja herätetään innostus henkiseen ja aineelliseen hyvinvointiin ja kasvuun.
Visio:	Hallintopalvelut vaikuttaa aktiivisesti kaupungin kehitykseen ja toteuttaa omalta osaltaan valtuuston strategiaa sekä ohjaa kaupungin muuta palvelutuotantoa valtuuston määrittelemien tavoitteiden mukaisesti.
Strategiset tavoitteet suunnittelukaudelle:	Asiakaspalvelun laadun jatkuva parantaminen Proaktiivinen imagotyö ja kaupunkimarkkinointi Yhteistyö ja monimuotoiset kumppanuudet Viestinnän kehittäminen ja vuorovaikutuksellisuuden edistäminen

Toiminta:

Hallintopalveluihin kuuluvat yleishallinto, kehitysjohtajan vastuulle kuuluva viestintä ja markkinointi, hyvinvointijohtajan vastuulle kuuluva henkilöstöhallinto, työllisyyspalvelut, maaseutuelinkeinot, ruokapalvelut, kaivosmuseo sekä kaupunginjohtajan vastuulle kuuluva elinkeinoelämän kehittäminen.

Yleishallinto

Hallintopalvelujen kustannuksiin sisältyvät mm. valtiolle maksettavan verotuksen kustannusosuus, ennakko-tieto 149 000 euroa, Pohjois-Karjalan maakuntaliiton jäsenmaksu 148 200 euroa, Suomen Kuntaliiton ja Kuntatöytäntöantajan jäsenmaksu yhteensä noin 27 700 €. Business Joensuu Oy:lta ostettavaan elinkeinoelämän kehittämiseen liittyvien palvelujen ostoon on varauduttu 24,23 euron suuruisella asukaskohtaisella maksusuudella (162 100 €). Elinkeinojen kehittämiseen liittyvien palvelujen ostoon Teollisuuskylältä on varattu 19 600 euroa.

Vuonna 2021 järjestetään kunnallisvaalit.

Kaupunkikonsernin yhteismarkkinointiin varataan 7 500 euroa. Kaupunkikonsernin tytäryhtiöt (Teollisuuskylä ja Kummun Kodit) varaavat tarkoitukseen kukin samansuuruisen summan sekä tytäryhtiö Matkakumpu Oy 2 500 euroa. Tapahtumien järjestämisen tukemiseen ja niihin liittyvään viestintään ja markkinointiin on varattu 17 300 euroa ja yhdistysten ja järjestöjen toimintaan 1 000 euroa.

Talousohjelman (ylläpito ja asiantuntijapalvelut) hankintaa Kuntamaisema Oy:ltä jatketaan tehdyn sopimuksen mukaisesti vielä vuosina 2021 ja 2022. Määräraha vuosittain on noin 18 000 €.

Asiointiliikenne jatkuu, mutta hieman muuttuneella konseptilla. Liikennöitsijäkumppanin kanssa käynnistetään Outokummun kyläkyytien kehittäminen MAASEutu asioille -hankkeessa, johon Leader-yhdistys on myöntänyt avustuksen.

Maaseutupalvelut

Maaseutuelinkeinojen tulosityksiköstä maksetaan Liperin kunnalle osuus maaseutuhallinnosta, reilu 49 000 €. Joensuun seudun LEADER-yhdistyksen toimintaa maaseutualueiden elinvoimaisuuden kehittämässä mahdollistetaan: toimintaan varataan 23 600 €.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelut tuottaa keskitetysti Outokummun kaupungin palveluyksiköiden (Kummun koulu ja lukio, Kallattoman, Mustolan, Pohjoisahon ja Sateenkaaren päiväkotit) sekä Siun soten Outokummun yksiköiden (toimintakeskus Nirunaru, Hilma, Heikinhelmen, Onnin ja Hopeakuusen hoivakodit, Alavinkadun ja Antinkujan kotihoito, Outokummun päiväkuntoutus, osasto Iltarusko ja Outokummun sairaala) tarvitsemat ruokapalvelut.

Syksyllä 2016 käyttöön otettu, Kummun koulun yhteydessä toimiva keskuskeittiö valmistaa arkipäivisin ruokaa noin 1 500 annosta.

Jokipohjan asumisyksikön ruokapalvelujen tuottamista selvitettiin vuoden 2020 aikana. Päädyttiin lopputulokseen, että jatkossa Jokipohjan palvelukeittiössä työskentelee yksi ruokapalvelun työntekijä. Osittain ruokapalvelujen tehtäviä tekevät myös Siun soten tukipalveluhenkilöstö. Järjestelmään päädyttiin, koska Jokipohjan palvelukeittiön asiakasmäärä on vuosien saatossa vähentynyt, ja näin työmäärä on myös vähentynyt. Mallissa haettiin kokonaistaloudellisinta ja tehokkainta ratkaisua.

Ruokapalveluissa on yhteensä 13 vakinaista työntekijää (neljä kokkia, seisemän ruokapalvelutyöntekijää, ruokapalvelutyönjohtaja ja ruokapalvelupäällikkö). Näistä työntekijöistä Jokipohjan palvelukeittiössä työskentelee päivittäin yksi työntekijä, lukion palvelukeittiössä yksi työntekijä ja loput keskuskeittiöllä.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluissa työttömille työnhakijoille tarjotaan mm. työhönvalmennusta, kuntouttavaa työtoimintaa, palkkatukityötä ja työkokeilua. Kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua ja palkkatukityötä järjestetään kaupungin eri tulosityksiköissä, yhdistyksissä, seurakunnissa ja työpajalla.

Outokummun kaupunki on mukana yhdessä Joensuun kaupungin ja Kontiolahden, Liperin sekä Polvijärven kuntien kanssa hallitusohjelmaan sisältyvässä työllisyyden kuntakokeilussa. Kuntakokeilu on tarkoitus toteuttaa 1.1.2021-30.6.2023 välisenä aikana. Kaupungin työllisyyspalveluiden asiakkaaksi siirtyy n. 500 henkilöä TE-palveluiden asiakkuudesta. Kuntakokeilussa kunnan työllisyyspalvelut järjestävät kohderyhmän nykyiset TE-palvelut. Te-palveluista siirtyy Outokummun kaupungin työllisyyspalveluihin työntekijäresurssia n. 1,9 htv, tästä n. 0,5 htv käytetään koko kuntakokeilun alueen yhteisten palvelujen järjestämiseen. Siirtyvän resurssin lisäksi Outokummun kaupunki rekrytoi itse yhden valmentajan kuntakokeiluun.

Outokummun kaupunki on mukana Liperin, Kontiolahden ja Polvijärven kuntien yhteisessä ESR-rahoitteisessa Ytyä!-hankkeessa (Yhteistyöllä tuloksiin –hanke). Hankkeeseen haetaan laajennusta niin, että se jatkuisi kesäkuun 2023 loppuun ja siihen resursoitaisiin lisää työhönvalmentajia, Outokumpuun on tarkoitus palkata kaksi lisävalmentajaa. Hanke toimii tiiviissä yhteistyössä kuntakokeilun kanssa.

Outokummun kaupunki on mukana Joensuun kaupungin hallinnoimassa ESR-rahoitteisessa Topakka-hankkeessa ajalla 1.10.2019 – 30.9.2022. Hankkeen tavoitteena on luoda maakunnallinen malli työttömien henkilöiden työ- ja toimintakyvyn arviointiin.

Työllisyyspalveluihin on varattu 30 000€ määräraha outokumpulaisten työttömien työllistämiseksi työnantajille maksettavaan työllistämisen kuntalisään. Kuntalisää voivat saada yritykset, yhteisöt, seurakunnat, yksityishenkilöt ja kaupungin omat yksiköt. Palkkatukityöllistämiseen lisättiin noin 20 henkilön työllistämisen määrärahat.

Työllisyyspalvelut järjestää yhdessä kaupungin eri tulosityksiköiden sekä outokumpulaisten yrittäjien kanssa kesätoita peruskoulun päättävälle nuorille sekä toisen asteen opiskelijoille.

Työllisyyspalvelut toimii yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden, yhdistysten, yritysten, yhteistyökuntien, Siun soten sekä TE-hallinnon kanssa kehittäessään työllisyydenhoitoa ja sen eri toimintamuotoja.

Työllisyyspalvelut laatii yhteisen raportin tarpeellisine mittareineen työllisyyden kuntakoikeilusta ja hankkeiden tilanteesta neljännesvuosittain valtuustolle.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto vastaa henkilöstön rekrytointien toteuttamisesta sähköisessä ympäristössä rekrytoivan yksikön kanssa. Palvelusuhteen aikana henkilöstöhallinnolle kuuluvat hr-järjestelmän ylläpito sekä esihenkilöiden ja käyttäjien käyttöopastus sekä palkkojen ja muiden korvausten maksaminen konsernin henkilöstölle ja luottamushenkilöille.

Lisäksi henkilöstöhallinto vastaa osaltaan henkilöstön hyvinvoinnista, työkykyyn liittyvistä räätälöinneistä yhdessä Siun Työterveys Oy:n, KEVA:n sekä muiden toimijoiden kanssa, työsuojelusta, työnantajan ja työntekijöiden yhteistoiminnan toteuttamisesta sekä esihenkilöiden kouluttamisesta henkilöstöasioissa kunta-työnantajan ja muiden toimijoiden linjausten mukaisesti.

Matkailun kehittäminen

Matkailu

Matkakumpu Oy:lle maksettava maksuosuus on 125 600 euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen on 10 000 euroa. Maakunnallisen matkailun markkinointiin on varattu 19 570 euroa.

Kaivosmuseo

Outokummun kaivosmuseo on museoammatillisesti hoidettu erikoismuseo, jonka tallennusvastuulla on kaivannaiskulttuuri, erityisesti metallikaivosten toiminta Suomessa 1910-luvulta tähän päivään. Kaivosmuseon toimintaa säätelee Museolaki (3.8.1992/729) ja Museoasetus (1192/2005). Museossa työskentelee kaksi päätoimista museoalan koulutuksen saanutta henkilöä: museonjohtaja ja amanuenssi. Museon määräaikaiset työntekijät ovat olleet: yksi kesätyöntekijä (alan opiskelija); hankkeissa työskentelevät, työharjoittelijat, kuntouttavassa työtoiminnassa olevat sekä museon vapaaehtoistyöntekijät.

Kaivosmuseon tehtäviin kuuluu mm. museokokoelmien tallennus- ja hoitotehtävät sekä luettelointi ja digitointi. Museolla on hoidossaan esineitä noin 13 000 kpl; valokuvia noin 33 500 kpl; karttoja ja piirustuksia noin 6 000 kpl; filmimateriaalia noin 350 kpl; äänitteitä (haastattelut ym.) noin 200 kpl. Arkistomateriaalin ja käsikirjaston laajuus on noin 6 000 kpl ja Jokipohjan kokoelma noin 1 600 kpl. Vuonna 2021 otetaan käyttöön uusi kokoelmanhallintajärjestelmä. Kaivosmuseossa tuotetaan myös tutkimustyöhön liittyviä artikkeleita, julkaisuja sekä annetaan asiantuntijapalveluja. Erilaisia näyttelyitä järjestetään vuosittain.

Kaivosmuseo on aktiivinen hanketoimija. Vuonna 2021 yleisölle avautuu InterActive History –hankkeen tuloksena uudistettu rinnerikastamon näyttely. Yhteistyötä tehdään museoalan sekä kaivannaisalan toimijoiden kanssa sekä yhteistyö koulun, yhdistysten, yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa on tärkeää. Museopedagogiikkaan liittyy Museopolku 5. ja 8. luokalle. Vuosittaisia tapahtumia ovat mm. Trüstedt –päivä ja valokuvaesitykset ym. Kaivosmuseo toteuttaa nykyydokumentointia museon tallennusvastuun mukaisesti dokumentoimalla FinnCobalt Oy:n toimintaa Hautalammella.

Outokummun kaivosmuseo rahoittaa toimintansa valtionavustuksella, kaupungin budjettirahoituksella, hankerahoituksella sekä avustuksilla.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Siun sote –kuntayhtymälle maksettava maksuosuus sosiaali- ja terveyspalveluista on 28,4 milj. €. Summa sisältää oppilashuollon kustannuksia noin 0,1 milj. €, joka on hyvinvointipalvelujen talousarviossa. Siun soten

vuoden 2021 kuntien yhteenlaskettu maksuosuuden muutos-% on 2,8 %. Maksuosuus-% vaihtelee kunnittain, Outokummun maksuosuuden nousu on 2,5 %.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Asiat valmistellaan laadukkaasti.	Päätösten kumoutuminen.	0 kpl
Kaupungin viestintä ja asiakaspalvelu on luonteeltaan aktiivista, monikanavaista, luotettavaa ja vaikuttavaa.	Kuntalaisten kysymyksiin ja palautteisiin vastataan viivytyksettä. Viestintäkyselyn tulokset	< 2 arkipäivää Yleisarvosanojen keskiarvo parempi kuin edellisessä mitauksessa (2020)
Henkilöstönäkökulma		
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstön tyytyväisyyskyselyn tulokset	Paremmat kuin aiemassa kyselyssä
Talousnäkökulma		
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi
Prosessit ja rakenteet		
Kaupunkikonsernin yhteismarkkinointi ja sidosryhmäyhteistyö	Kaupungin sekä yrittäjien välisten tapaamisten lukumäärä Ensikontaktit uusien yritysten ja elinkeinonharjoittajien kanssa Muuttoliikkeen volyyymi Yhteismarkkinoinnin suunnitelman toimenpiteiden toteutusaste	> 15 Parempi kuin edellinen vuosi Muuttotappio on pienempi kuin edellisenä vuotena. 100 %
Kaupungin ja kolmannen sektorin (kansalaisjärjestöt, vapaaehtoinen kansalaistoiminta) välisen yhteistoiminnan edistäminen.	Järjestö-kunta-tapaamisten lukumäärä Järjestöjen ja kaupungin yhdessä suunnittelemien ja toteuttamien avoimien kuntalaistapahtumien ja -tilaisuuksien määrä Kyläkerrokset	> 2 / vuosi > 3 / vuosi Vähintään yksi vierailu per kylä
Vaikuttava hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HVS-tavoite)	TEAvisarin-indikaattoriarvo (X/100)	Parempi kuin edellinen mitaustulos (64), vähintään valtakunnallinen taso

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Terveydenedistämisasiivisyys (HVS-tavoite)	Kuntajohdon TEAviisarin indikaattoriarvo (X/100)	Sama tai parempi kuin edellisen mittaustulos (85), vähintään valtakunnallinen taso
Automatisoitu talousraportointi Valtiokonttorille vuoden 2021 alusta (muutoksia taloushallinnon järjestelmiin ja kirjaussuunnitelmiin)	Valtiokonttorin aikataulut raporteille	Annetaan virheetöntä tietoa oikeassa aikataulussa.
Työllisyyspalvelujen laadukas ja vaikuttava toiminta. Kuntakokeilun ja YTYÄ!-hankkeen onnistuminen.	Työttömyysaste	< 17 %
	Aktivointiaste	> 40 %
	Työmarkkinatuen kuntaosuus	pienempi kuin vuonna 2020
Kaivoseumio toimii kehittämissuunnitelmiensa mukaisesti	Kehittämistyötä edistetään hankerahoituksella	1 hanke / vuosi
	Näyttelyiden lukumäärä	2 / vuosi
	Tapahtumapäivä	1 / vuosi
Jokipohjan palvelukeittien toiminnan muuttaminen	Työjärjestelyt uuden suunnitelman mukaiseksi	1 vakinainen työntekijä vähennee
Aromi 14 -ohjelmaversioon käyttöönotto	Tietojen syöttäminen sekä reseptin ja asiakkuustietojen perustaminen uuteen ohjelmaversioon.	Aloitettu vuonna 2021. Ohjelma käyttöön vuonna 2022.
Ruokahävikin vähentäminen Lean-projektista saatujen oppien mukaisesti	Hävikin väheneminen	Hävikkiä vähemmän kuin edellisenä vuotena. 2. seurantavuosi 2021

Sivovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Määrätavoitteet					
Tukityöllistettyjä keskim./kk	27	40	40	40	40
Kuntouttavassa työtoiminnassa eri henkilöitä	122	120	120	140	150
Kuntouttavan työtoiminnan päiviä	7 124	8 000	8 000	10 000	11 000
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet					
Elinkeinoelämän kehittämismääräraha sisältäen matkailun milj. €/v.	0,38	0,39	0,33	0,33	0,33
Aterian suoritehinta €/suorite	3,43	3,56	3,62	3,62	3,62
Maaseututoimen nettokulut €/maatila	371	533	593	615	631

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Laatutavoitteet					
Aloitteet käsitellään viivytyksettä	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Asiakkaat/kysyntä					
Kaupunginvaltuuston kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v.	10/66	11/100	11/100	11/100	11/100
Kaupunginhallituksen kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v.	24/222	22/250	22/250	22/250	22/250
Tarkastuslautakunnan kokoukset /käsittelemät asiat kpl/v	12/77	15/100	15/100	15/100	15/100
Työllinen työvoima 31.12.	2 261	2 300	2150	2 150	2 150
Työtön työvoima 31.12	431	365	400	400	400
Maatilat kpl 31.12.	86	86	83	80	78
Vakinainen henkilöstö (työpanos 31.12)					
Yleishallinto + konsernin tukipalvelut (talous ja asiakaspalvelu)	11,9	10,9	8,5	8,5	8,5
Kaivosmuseo	2	2	2	2	2
Henkilöstöhallinto	2,3	2,3	1,1	0,7	0,7
Työllistäminen	2	2	2	2	2
Ruokapalvelut	12,9	13,3	12,1	11,5	11,5
Muut resurssit (ulkop. kehitt.raha)					
Hankerahoitus sis. EU-tuet (+ maataloustuet), ministeriöiden ja maakuntaliiton tuet ym. milj. €/v	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Tuloslaskelma (ei sitova)

€	TP2019	TA2020	Muutos % TP19/TA20	TA 2021	Muutos % TA20/TA21
Toimintatuotot	3 276 588	3 163 277	-3,5 %	3 432 930	8,5 %
Myyntituotot	2 916 376	2 735 827	-6,2 %	2 626 055	-4,0 %
Maksutuotot	0	0	0,0 %	108 000	0,0 %
Tuet ja avustukset	352 158	427 450	21,4 %	696 075	62,8 %
Muut tuotot	8 054	0	-100,0 %	2 800	0,0 %
Toimintakulut	-33 513 746	-34 732 628	3,6 %	-35 576 393	2,4 %
Henkilöstökulut	-2 306 156	-2 471 472	7,2 %	-2 859 408	15,7 %
Palkat ja palkkiot	-1 828 747	-1 942 475	6,2 %	-2 268 046	16,8 %
Henkilösivukulut	-477 409	-528 997	10,8 %	-591 362	11,8 %
Palvelujen ostot	-29 823 896	-30 946 083	3,8 %	-31 234 407	0,9 %
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-478 952	-480 850	0,4 %	-501 700	4,3 %
Avustukset	-530 840	-465 000	-12,4 %	-680 300	46,3 %
Muut kulut	-373 902	-369 223	-1,3 %	-300 578	-18,6 %
Toimintakate	-30 237 158	-31 569 351	4,4 %	-32 143 463	1,8 %
Poistot	-39 898	-38 809	-2,7 %	-32 002	-17,5 %
Arvon alentumiset					
Satunnaiset kulut	-431 072				

Sitovat määrärahat

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SV 2022	SV 2023
Toimintatuotot	3 277	3 163	3 433	3 300	3 333
Toimintakulut	-33 514	-34 733	-35 576	-35 799	-36 451
Toimintakate	-30 237	-31 569	-32 143	-32 499	-33 118
Poistot ja arvonalentumiset	-40	-39	-32	-29	-29
Satunnaiset kulut		0			

6.2. palvelualue: Hyvinvointipalvelut

Toimielin: Hyvinvointilautakunta

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminta-ajatus:	Hyvinvointipalvelut tuottavat laadukkaita ja asiakaslähtöisiä palveluita, jotka lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia.
Visio:	Jokainen outokumpulainen elää hyvää elämää.

Toiminta:

Kaikessa toiminnassa painotetaan asiakaslähtöisyyttä sekä monipuolisia kumppanuuksia eri tahojen kanssa toiminnan järjestämisessä. Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti perhepäivähoitona sekä päiväkodeissa Kalattomalla, Pohjoisaholla ja Mustolassa, jossa sijaitsee myös Sateenkaaren vuorohoitopäiväkoti. Esi- ja perusopetusta toteutetaan opetussuunnitelmien mukaisesti kaupungin keskustassa hyvinvointikampuksella kaupungin ainoassa peruskoulussa Kummun koululla. Perusopetuksen ryhmäkokoja ei suunnitellusti kasvateta lukuvuotena 2021-22.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut puolitetaan. Tulot vähenevät noin 10 000 euroa.

Lukiokoulutusta järjestään opetussuunnitelman mukaisesti Vanhalla Kaivoksella entisessä Kaivosammattikoulussa. Kirjaston, kansalaisopiston ja musiikkiopiston palveluiden ostopalvelusopimuksia jatketaan. Kirjasto toimii omassa tilassaan, kansalaisopisto ja musiikkiopisto kaupungin eri kiinteistöissä. Kulttuuripalveluita tuotetaan Kulttuuritalo Maritassa, Vanhalla Kaivoksella sekä muissa tiloissa. Nuorisotoimen tilat ovat kirjastotalolla. Liikuntatoimessa 2000-luvulla rakennettujen tai peruskorjattujen urheilutalon, uimahallin ja jäähallin jälkeen on vuorossa ulkoliikunta-alueiden ehostus.

Uimahallilla järjestetään aamu-uinnit. Aamu-uintien valvonta hoidetaan ensisijaisesti palkkatuettujen henkilöiden toimesta.

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Varhaiskasvatuksen lapset ja perheet	Esiopetuksessa tyytyväisyyskysely vuosittain ja muu varhaiskasvatus joka toinen vuosi	Vähintään entinen tulos
Perusopetuksen oppilaat	Kouluterveyskysely	Kaikkien kokonaisuuksien kehittyminen positiivisesti
Lukion opiskelijat	Kouluterveyskysely	Kaikkien kokonaisuuksien kehittyminen positiivisesti
Henkilöstönäkökulma		
Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely parillisina vuosina	>3,8
Talousnäkökulma		
Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Toimintakate ei ylitä

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Ulkopuolisen rahoituksen (avustukset, hankkeet jne.) hakeminen toiminnan kehittämiseksi	Myönteisten päätösten lukumäärä vuoden aikana	Vähintään 3
Prosessit ja rakenteet		
Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön seudullinen arviointimalli ja Outokummun varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelma kaikissa varhaiskasvatuksen toimintamuodoissa sekä kehitetään pedagogista suunnittelua ja dokumentointia Varhaiskasvatuksen turvallisuus korona-aikana	Seudullinen laaturunko ja Outokummun varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelma sekä varhaiskasvatussuunnitelma ja ryhmävasu ohjaavat tiimin positiiviseen pedagogiikkaan perustuvaa toimintaa ja dokumentointi on suunnitelmallista, itsearviointi	Toteutunut
Esiopetuksessa kehitetään pedagogista suunnittelua, toimintaa, oppimisympäristöjä, dokumentointia ja arviointia. Vahvistetaan lasten tunne- ja kaveritaitoja ja ehkäistään kiusaamista Esiopetuksen turvallisuus korona-aikana	Toiminnan kehittyminen itsearvioinnilla ja asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksilla	Positiivinen kehitys
Perusopetuksessa sujuva ja positiivinen arki, koulutyön turvallisuus korona-aikana, oppilaan aito kohtaaminen arjessa ja pedagogiikan kehittäminen	Itsearviointi	Positiivinen kehitys
Lukiossa uuden opetussuunnitelman ja opiskeluhuollon suunnitelman valmistelu sekä P-K:n lukiodien ohjauksen ja työelämäyhteistyön kehittäminen	Opetussuunnitelma valmis ja otetaan käyttöön syksyllä 2021. Ohjauksen ja työelämäyhteistyön kehitys positiivista	Toteutunut
Vapaa-aikatoimessa tavoitellaan asiakasmäärien palauttamista vähintään koronaa edeltävälle tasolle asiakaslähtöisin ja tarvittaessa koronaturvallisin ratkaisuin	Mitatut ja arvioidut asiakasmäärät	Vähintään vuoden 2019 taso
Halliyhtiön tulevaisuus on päätetty	Selvitys liikuntatoimen kokonaisuuden yhtiöittämisestä tai halliyhtiön alasajo	Selvitys valmis 31.8.
Liikuntatoimen palveluja kehitetään siten, että henkilöstön koulutus ja ammattitaito huomioidaan työtehtävissä. Henkilöstön työpanosta siirretään enemmän valvontatehtävistä ohjaustehtäviin. Valvontatehtäviä hoidetaan esim. palkkatukityöllistä-	Uusia ohjattuja ryhmiä Uusia toimintatapoja	1-5 1-5

Toiminnalliset tavoitteet ja muutokset vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
misellä. Sisällön kehittämistä ja uusia toimintatapoja toteutetaan yhteistyössä 3. sektorin kanssa.		

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS					
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet					
Toimintakate / vuosi / lapsi € (ei lastenhoidon tuet)	13 111	12 402	12 031	12 031	12 031
Laatutavoitteet					
<i>Asiakastyytyväisyys</i>					
Vanhempien tyytyväisyys eskarit (1-5)	4,2	4,0	4,0	4,0	4,0
Eskareiden tyytyväisyys (1-3 jossa 1 paras)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Vanhempien tyytyväisyys muut (1-5)	4,1	4,0	ei mitata	4,0	ei mitata
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>					
Tyytyväisyys (1-5)	3,5	3,5	ei mitata	3,6	ei mitata
PERUSOPETUS					
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet					
Kustannukset, €/oppilas	9 578	9 614	9 790	9 790	9 790
Laatutavoitteet					
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>					
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	3,6	ei mitata	3,7	ei mitata
LUKIO					
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet					
Kustannukset, €/oppilas	11 278	12 112	11 382	11 382	11 382
Määrätavoitteet					
Jatko-opintoihin sijoittuneet, % päättäneistä	68	>75	>75	>75	>75
Laatutavoitteet					
<i>Asiakassuuntautuneet palvelut</i>					
<i>Henkilöstön hyvinvointi</i>					
Tyytyväisyys (1-5)	ei mitattu	3,9	ei mitata	3,9	ei mitata
KULTTUURI					
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet					
€/asukas	18,35	19,86	22,38	22,38	22,38
LIIKUNTA					
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet					
€/asukas	138,78	150,02	150,59	150,59	150,59
Aamu-uinnit, €			4 000	4 000	4 000
Määrätavoitteet					
Uimahallin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	58	57	50	57	57
Kuntosalin tehokas käyttö, kävijämäärä/1 000 as.	25	25	25	25	25
Laatutavoitteet					
Uimataitoisten 6 lk määrä, %	76	>95	>95	>95	>95

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
NUORISO					
Tehokkuus-/taloudellisuustavoitteet					
€/0-29 v (2017, 31.12.2017)	75,68	65,42	63,73	63,73	63,73
Määrätavoitteet					
Nuorisotapahtumat	23	15	15	15	15
Osallistujien lukumäärä	1 783	1 000	1 000	1 000	1 000

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
<i>Asiakkaat/kysyntä 20.9</i>					
VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS					
Lapset varhaiskasvatuksessa	194	195	190	175	165
Lapset esiopetuksessa (suurin osa myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa)	59	70	65	58	52
Lastenhoidon tuet saajat (kotihoito ja yksityisen hoidon tuki)	64	70	60	55	50
Yhteensä	317	335	315	288	277
PERUSOPETUS					
Oppilaat	644	650	642	639	636
LUKIOKOULUTUS					
Opiskelijat lukiossa (ei aikuisopiskelijat)	82	75	75	75	75
HYVINVOINTIPALVELUT					
<i>Vakinainen henkilöstö (henkilötyövuosi)</i>					
Hallinto	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Perusopetus	56,7	54,2	53,6	53,6	53,6
Lukio	6,2	7,8	6,8	6,8	6,8
Kulttuuri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Nuoriso	2,2	1,2	2,2	2,2	2,2
Liikunta	5,7	5,7	4,8	4,8	4,8
Varhaiskasvatus	46,3	45,7	43,9	41,9	39,9
Hyvinvointipalvelut yhteensä	119,4	116,9	113,6	111,6	109,6

Tuloslaskelma (ei sitova)

€	TP2019	TA2020	Muutos % TP19/TA20	TA 2021	Muutos % TA20/TA21
Toimintatuotot	859 145	762 000	-11,3 %	1 095 471	43,8 %
Myyntituotot	333 376	355 000	6,5 %	695 971	96,0 %
Maksutuotot	224 987	232 500	3,3 %	191 500	-17,6 %
Tuet ja avustukset	215 392	130 500	-39,4 %	140 000	7,3 %
Muut tuotot	85 390	44 000	-48,5 %	68 000	54,5 %
Toimintakulut	-13 236 404	-13 133 496	-0,8 %	-13 442 189	2,4 %
Henkilöstökulut	-7 386 424	-7 289 103	-1,3 %	-7 181 379	-1,5 %
Palkat ja palkkiot	-5 914 471	-5 791 194	-2,1 %	-5 728 524	-1,1 %
Henkilösivukulut	-1 471 953	-1 497 909	1,8 %	-1 452 855	-3,0 %
Palvelujen ostot	-2 695 437	-2 516 876	-6,6 %	-2 906 545	15,5 %
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-273 137	-173 900	-36,3 %	-192 000	10,4 %
Avustukset	-275 974	-294 300	6,6 %	-243 600	-17,2 %
Muut kulut	-2 605 431	-2 859 317	9,7 %	-2 918 665	2,1 %
Toimintakate	-12 377 258	-12 371 496	0,0 %	-12 346 718	-0,2 %
Poistot	-275 948	-80 117	-71,0 %	-28 291	-64,7 %

Sitovat määrärahat

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SV 2022	SV 2023
Toimintatuotot	859	762	1 095	1 106	1 117
Toimintakulut	-13 236	-13 133	-13 442	-13 577	-13 712
Toimintakate	-12 377	-12 371	-12 347	-12 470	-12 595
Poistot ja arvonalentumiset	-276	-80	-28	-6	-4

6.3. Palvelualue: Kaupunkirakennepalvelut

Toimielin: Kaupunkirakennelautakunta

Vastuhenkilö: Kaupunkirakennejohtaja

Toiminta-ajatus:	Outokummun kaupungin kaupunkirakennepalvelut toteuttavat lainsäädännön ja valtuuston asettamien tavoitteiden mukaista tehtäväänsä, tuottaen palveluja kuntalaisille ja muille hallintokunnille kilpailukykyiseen hintaan joko sisäisesti tai ulkoisesti, luoden asukkaille ja yrityksille mahdollisuudet aineelliseen hyvinvointiin ja kasvuun. Kaupunkirakennepalvelut vastaa toiminta-alueella häiriöttömästä laatuvaatimusten mukaisen käytöveden toimittamisesta, jätevesien pois johtamisesta ja lupien mukaisesti puhdistamisesta niin, että luodaan kuntalaisille mahdollisuus hyvinvointiin ja yrittäjille tuottavaan ja laajenevaan toimintaan.
Visio:	Outokummun kaupungin kaupunkirakennepalvelut toteuttavat omalta osaltaan valtuuston strategiaa ja sen määrittelemiä tavoitteita niin, että Outokumpu olisi ympäristönsä ja kaupungin tuottamien palvelujen osalta haluttu, turvallinen ja viihtyisä paikka asua.
Strategiset tavoitteet suunnittelukaudelle:	Kaupunkirakennepalveluiden organisaatio pidetään sellaisena, että se on mahdollisimman joustava muuttuviin vaatimuksiin sekä henkilöstön liikkumamahdollisuus tehtävästä toiseen on mahdollisimman helppoa ja samalla itseohjautuvuutta lisätään. Kaikkien tehtävien toteutusvaiheet käsitellään kriittisesti säästöjen löytämiseksi. Tulevien vuosien tavoitteena on saada mahdollisimman moni talous liittymään rakennettuihin vesi- ja viemärirunkojohtoihin.

Toiminta:

Kaupunkirakennepalveluihin kuuluvat hallintopalvelut, yhdyskuntasuunnittelu, maa- ja metsätilat, puistot ja muut yleiset alueet, toimitilapalvelut, siivouspalvelut, jätehuolto, erityismaiden käsittely-alue, liikenneväylät/konekeskus, vesilaitos, viemärlaitos, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Maa-alueiden myyntituloksi on arvioitu 20 000 €. Metsänhoitosuunnitelman mukaan vuosittainen kestävä hakkuumäärä on 150 000€/vuosi. Hakkuutavoitetta nostettiin tilapäisesti 230 000 euroon vuodelle 2020, kuitenkin osa hakkuista jäi toteutumatta ja näin ollen vuoden 2021 tulotavoite on 200 000 euroa.

Yksityistieavustuksiin on varattu 40 000 €. Yksityisteiden peruskorjaukseen kaupungin avustus osuus on 12 % sen jälkeen, kun valtio on myöntänyt tielle peruskorjausavustuksen. Avustuksia myönnetään järjestäytyneille tiekunnille.

Erityismaiden vastaanottamista jatketaan. Maiden vastaanottotavoite on 50 000 €.

Energiatohokkuutta parannetaan mm. lisäämällä led-valaistusta sekä tiivistämällä rakennuskantaa. Tyhjiksi jääneistä kiinteistöistä luovutaan erillisen suunnitelman mukaan. Jatkossa on talousarviossa vuosittain varattava määräraha kiinteistöjen purkamiseen. Talousarviossa on huomioitu jäähallin käyttö- ja ylläpitokustannukset sekä päiväkotien siivouskustannukset.

Vesilaitoksen toiminta-alueella on noin 1 500 kulutuspiistettä, vettä vastaavasti kulutetaan noin 400 000 m³ vuodessa. Vesi- ja viemäriverkoston kuntoa kohennetaan saneeraamalla nykyisiä verkostoja. Saneerauksen avulla ehkäistään vuotojen syntyä sekä parannetaan toimintavarmuutta.

Rakennustarkastaja ja ympäristönsuojelusihteeri käsittelevät kuntalaisten lupahakemukset lain ja hallintosäännön velvoittamalla tavalla. Lupaviranomaiset huolehtivat rakentamisen ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta mm. maankäyttö- ja rakennuslain sekä ympäristönsuojelulain perusteella. Lupaviranomaisena toimii rakennus- ja ympäristöjaosto.

Tavoitteet talousarviovuodelle vuodelle 2021	Mittari	Mittarin tavoite (tunnusluku)
Asiakasnäkökulma		
Liukkauden torjunnalla ennalta-ehkäistään liukastumistapauksia.	Kaupungin tietoon tulleet liukastumistapaukset.	Tapauksia alle 3 kpl.
Taataan vedenjakelun häiriötön toimitus asiakkaille.	Tapahtuneiden ennakoimattomien vesikatkojen määrä.	0 kpl.
Henkilöstönäkökulma		
Henkilöstö hallitsee perustehtävänsä ja merkityksen osana kunnan palveluita	Kehityskeskustelut.	Vähintään kerran vuodessa.
Talousnäkökulma		
Toiminta järjestetään kustannustehokkaasti.	Toimintakate.	Vähintään talousarvion mukainen tai parempi.
Prosessit ja rakenteet		
Kaupungin maanhankinnalla ja kaavoituksella turvataan monipuoliset tonttivaihtoehdot rakentajille ja niitä markkinoidaan aktiivisesti.	Tonttien luovuttaminen.	≥ 3 omakotitonttia.
Tyhjäksi jääneitä rakennuskiinteistöjä markkinoidaan aktiivisesti ja tarvittaessa kiinteistöjen purkaminen.	Kiinteistökannan vähentyminen.	Vähintään yksi kiinteistö.
Kaavoitetaan keskusta-alue neljässä osassa.	Toteutuuko.	Vuonna 2021 koko keskusta-alue on kaavoitettu.
Jatketaan pitkäntähtäimen korjaussuunnitelmien laadintaa.	Suunnitelmien määrä.	Laadinta kolmelle kiinteistölle.
Toimitilapalvelut voi tehdä tarjouksia kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille.	Tehtyjen työtehtävien määrä.	> 10 työtehtävää.
Turvataan jäteveden häiriötön toimitus jätevedenpuhdistamolle sekä puhdistetaan jätevesi lupaehtojen mukaisesti.	Poikkeamien määrä	0 kpl.

Sitovat tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Määrätavoitteet					
Yhdyskuntasuunnittelu					
Kaavojen käsittelyaika vireille tulosta valtuuston käsittelyyn/kk	16	10	10	10	10
Kartoitukset pohjakartalle/kk	2	2	2	2	2
Maa- ja metsätilat					
Myytävä puumäärä m ³ /v	7 072	7 666	6700	5 000	5 000
Taimikonhoitotyöt ha/v	43,1	30	30	30	30
Puunmyyntitulot 1 000 €/v	106	230	200	150	150
Toimitilapalvelut					
Toimitilapalvelun kiinteistöt	43	43	42	41	40
*) Toimintakulut €/m ² /kk	4,63	4,45	4,91 (4,41)	4,95	4,99
Ympäristöhoito					
Hoidetut viheralueet, ha/vuosi	16	15	16	16	16
Siivouspalvelut					
*) Siivousmenot €/hm ² /kk	2,54 (2,30)	2,41 (2,59)	2,84 (2,56)	2,85	2,85
v. 2021 29 390 hm ²					
Kadut- ja liikenneväylät					
Katujen talvikunnossapito €/asukas/vuosi (asukasluku Ta-2021 6 601)	30,6	27	30,7	31,1	31,5
Liikenneväylien kunnossapito €/km	2 650	2720	2 720	2 720	2 720
Turvallisuuspalvelut kust./asukas (31.7.2020: 6 601 asukasta, budjetti 577 t€) Budjetissa huomioitu Pelan maksuosuuden kasvu +50 t€	78,50	78,50	87,40	87,40	87,40
Laatutavoitteet					
Veden laatuvaatimusten täyttyminen, tutkituista näytteistä hyväksytyjä tuloksia %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Jäteveden puhdistustulokset lupaehtoja paremmat, vaatimus 90 - 93 %	>95 %	>95 %	>95 %	>95 %	>95 %
Rakennusluvut käsitellään joustavasti, käsittelyaika viikkoja	<2	<2	<2	<2	<2

*) Luku ei ole vertailukelpoinen aiempien vuosien tietojen kanssa johtuen sisäisten erien uudesta tilastointitavasta. Suluissa vertailukelpoiset luvut.

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Asiakkaat/kysyntä					
Jätehuolto					
Käsittelyyn tulevat öljyiset maat t	5 335	1 000	1000	1000	1000
Erytymäiden käsittely t	39 100	300	300	300	300
Ympäristöhoito					
Auratut keskustan kadut km/v	65	65	65	65	65
Auratut jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät km/v	16,7	17,6	17,6	17,6	17,6
Vesihuoltopalvelut					

Toiminnan tunnusluvut (ei sitovat)	TP2019	TA2020	TA2021	TS2022	TS2023
Laskutettava vesimäärä 1 000 m ³	396	400	390	385	380
Puhdistettava jv-määrä 1 000 m ³	702	700	680	670	650
Laskutettava jv-määrä 1 000 m ³	281	310	300	290	285
Henkilöstö, htv.					
Tekniset palvelut	52,2	57,0	50,0	50,0	50,0
Vesihuoltopalvelut	7,7	7,25	7,25	7,25	7,25
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	1,7	1,9	2,2	2,2	2,2

Tuloslaskelma (ei sitova)

€	TP2019	TA2020	Muutos % TP19/TA20	TA 2021	Muutos % TA20/TA21
Toimintatuotot	8 932 835	8 291 344	-7,2 %	9 157 447	10,4 %
Myyntituotot	3 866 293	3 062 012	-20,8 %	4 009 396	30,9 %
Maksutuotot	73 037	99 150	35,8 %	65 000	-34,4 %
Tuet ja avustukset	33 085	28 600	-13,6 %	32 200	12,6 %
Muut tuotot	4 960 420	5 101 582	2,8 %	5 050 851	-1,0 %
Toimintakulut	-7 811 904	-7 224 532	-7,5 %	-8 312 687	15,1 %
Henkilöstökulut	-2 695 875	-2 571 039	-4,6 %	-2 517 549	-2,1 %
Palkat ja palkkiot	-1 969 614	-1 838 513	-6,7 %	-1 836 892	-0,1 %
Henkilösivukulut	-726 260	-732 526	0,9 %	-680 657	-7,1 %
Palvelujen ostot	-2 897 520	-2 340 108	-19,2 %	-3 533 728	51,0 %
Aineet, tarvikk. ja tavarat	-1 851 193	-1 902 828	2,8 %	-1 872 091	-1,6 %
Avustukset	-40 068	-40 200	0,3 %	-40 100	-0,2 %
Muut kulut	-327 250	-370 357	13,2 %	-349 219	-5,7 %
Toimintakate	1 120 931	1 066 812	-4,8 %	844 760	-20,8 %
Poistot	-1 907 044	-1 745 899	-8,4 %	-1 873 903	7,3 %

Sitovat määrärahat

1 000 €	TP 2019	TA 2020	TA 2021	SV 2022	SV 2023
Toimintatuotot	8 933	8 291	9 157	9 249	9 342
Toimintakulut	-7 812	-7 225	-8 313	-8 396	-8 480
Toimintakate	1 121	1 067	845	853	862
Poistot ja arvonalentumiset	-1 907	-1 746	-1 874	-1 831	-1 792

7. TULOSLASKELMA

VEROTULOT

	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Verotulot	21 129	22 140	22 600	21 750	22 231

Talousarviovuoden ja suunnittelukauden vero-% on 21,50 %, muutos vuoteen 2020 on -0,25 %-yksikköä. Vuodelle 2021 on arvioitu kunnallisveroa kertyvän 19,3 milj. euroa. Tässä on lisäystä vuoden 2020 talousarvoon nähden 0,6 milj. euroa. Verotulojen kasvu johtuu mm. tilitysten rytmihäiriöstä. Kunnallisveron kertymät (tilitykset) eivät vastaa samaisen vuoden maksuunpantavan veron kehitystä. Vuoden 2019 kunnallisverojen heikko kehitys johtuu pääosin sekä tulorekisteriin liittyvistä ongelmista, mutta ennen kaikkea verokortti uudistuksesta. Vuodelle 2021 kunnallisveron tuoton kasvu on 2,9 %.

Vuodelle 2021 on arvioitu yhteisövero kertyvän 1,6 milj. €. Tässä on kasvua 12,1 % kuluvan vuoden talousarvioon nähden.

Kiinteistöverot on laskettu koko suunnittelukaudelle vuodelle 2021 päätettyjen prosenttien mukaan: yleinen 1,1 %, vakituisen asunnon 0,65 % ja muun kuin vakituisen asunnon 1,25 %. Kiinteistöveron tuotoksi on arvioitu noin 1,7 milj. € vuosittain.

VALTIONOSUUDET

	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Valtionosuudet	20 717	21 349	22 398	22 308	22 755

Valtionosuuksien kasvu kuluvaan vuoden alkuperäiseen talousarvioon nähden on 4,9 % (1, milj. euroa). Talousarviomuutoksen jälkeen vuoden 2020 valtionosuudet ovat 23,1 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus on 13,1 milj. euroa ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 6,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta on omalle tilille erotettu veromenetysten kompensatio, joka on 3,6 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuus on arvioitu kuluvan vuoden tasolle.

RAHOITUSTUOTOT JA – KULUT

	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Korkotuotot	88	72	51	51	51

Korkotuotot ovat antolainoista ja rahavaroista saatavia korkotuottoja sekä vesihuollon taseyksikölle myönnettyjen lainojen korot 37 158 euroa.

	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Muut rahoitus- tuotot	863	1 206	861	1 111	1 111

Muita rahoitustuottoja ovat verotilitysten korot, sijoitusten korot ja muut esim. viivästyskorot ja Okun Energia Oy:n osinko sekä vesihuollon korvaus peruspääomasta. Vesihuollon korvaus peruspääomasta on vastaavasti kuluna muissa rahoituskuluissa, 104 034 euroa..

	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Korkokulut	-143	-184	-102	-202	-202

Korkokulut ovat TA-lainojen korkoja. Maksuvalmiusluottojen korko-% on viime aikoina ollut negatiivinen. Talousarviolainojen keskikorko on 0,61 %. Korkokuluissa on taseyksikön korkokulut 37 158 euroa, jota vastaava summa on tulona korkotuotoissa.

	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Muut rahoitus- kulut	-107	-106	-106	-106	-106

Muut rahoituskulut ovat lainan hoitokuluja ja verotilityskorkoja sekä vesihuollon korvaus 104 034 euroa peruspääomasta, jota vastaava summa on tulona muissa rahoitustuotoissa.

OUTOKUMMUN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA 2021

TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	7 331	
Maksutuotot	365	
Tuet ja avustukset	868	
Muut toimintatuotot	5 122	
	TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 686
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-12 558	
<i>Palkat ja palkkiot</i>	-9 833	
<i>Henkilösivukulut</i>	-2 725	
<i>Eläkekulut</i>	-2 292	
<i>Muut henkilösivukulut</i>	-433	
Palvelujen ostot	-37 675	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 566	
Avustukset	-964	
Muut toimintakulut	-3 568	
	TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-57 331
	TOIMINTAKATE	-43 645
Verotulot	22 600	
Valtionosuudet	22 398	
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	704	
Korkotuotot	51	
Muut rahoitustuotot	861	
Korkokulut	-102	
Muut rahoituskulut	-106	
	VUOSIKATE	2 057
POISTOT KÄYTTÖOMAISUUDESTA JA MUISTA PITKÄVAIKUTTEISISTA MENOISTA		-1 934
SATUNNAISET KULUT		0
	TILIKAUDEN TULOS	123
	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	123

TULOSLASKELMAT 2019 – 2023 (1000 €)

	<u>TP 19</u>	<u>TA 20</u>	<u>Ennuste</u> <u>TA 2020</u>	<u>TA 21</u>	<u>TS 22</u>	<u>TS 23</u>
TOIMINTATUOTOT	13 069	12 217	12 217	13 686	13 656	13 792
TOIMINTAKULUT	-54 562	-55 091	-55 091	-57 331	-57 772	-58 643
TOIMINTAKATE	-41 493	-42 874	-42 874	-43 645	-44 116	-44 850
VEROTULOT	21 129	22 140	21 940	22 600	21 750	22 231
VALTIONOSUUDET	20 717	21 349	23 155	22 398	22 308	22 755
RAHOITUSTUOTOT	951	1 278	1 278	912	1 161	1 161
RAHOITUSKULUT	-250	-290	-225	-208	-207	-207
VUOSIKATE	1 054	1 604	3 274	2 057	896	1 089
POISTOT ARVONALENTUMISET	-2 223	-1 865	-1 865	-1 934	-1 866	-1 825
SATUNNAISET TUOTOT	0	0	80 678		0	0
SATUNNAISET KULUT	-431	0	-970	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 600	-261	81 117	123	-970	-736
RAHASTOJEN JA VARAUSTEN MUUTOS			-64 000			
TILIKAUDEN YLI / ALIJÄÄMÄ	-1 600	-261	17 117	123	-970	-736

8. INVESTOINNIT 1 000 €

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	SV 2022	SV 2023
5000 Arvopaperit ja osakkeet			
Tuotot			
Kulut	-2	-2	-2
Netto	-2	-2	-2
Määrärahavaraus osakkeiden hankintaan, mm. Metsäliiton kanssa tehtävistä puukaupoista.			
5110 Jokipohjan ruokapalvelut			
Tuotot			
Kulut	-15	0	0
Netto	-15	0	0
Jokipohjan ateriapalvelujen järjestämiseen liittyvät kalustohankinnat, mm. burlodge-vaunu. Hankkeen poisto aika on 3 vuotta.			
5120 Kylien laajakaistahanke			
Tuotot			
Kulut	-30	-30	-30
Netto	-30	-30	-30
Kylien valokuituhankkeiden tukeminen. Hankkeen poisto aika on 15 vuotta.			
5121 Valtuustosalin AV-järjestelmä			
Tuotot			
Kulut	-35	0	0
Netto	-35	0	0
Valtuustosalin AV-järjestelmän uusiminen. Hankkeen poisto aika on 3 vuotta.			
5300 Sivistysviraston irtain käyttö			
Tuotot			
Kulut	-15	0	0
Netto	-15	0	0
Liikuntatoimen moottorikelkan uusinta. Poisto aika on 5 vuotta.			
6411 Maa-alueiden hankinta			
Tuotot	20	20	20
Kulut	-20	-20	-20
Netto	0	0	0
Varaudutaan asemakaavoitettavien maa-alueiden hankintoihin. Tuotot koostuvat maa-alueiden myynnistä.			
6419 Jäähileasema			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-25	0	0
Netto	-25	0	0
Jäähileaseman perustaminen. Hankkeen poisto aika on 5 vuotta.			

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	SV 2022	SV 2023
6427 Kotipuiston leikkivälineiden uusiminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	0	-20	0
Netto	0	-20	0
Määrärahalla uusitaan Mustolan kotipuiston leikkivälineet sekä lisätään alueen viihtyvyyttä. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.			
6428 Lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämishanke			
Tuotot	100	0	0
Kulut	-200	0	0
Netto	-100	0	0
Pururadan/hiihtoladun valaistus ja pururadan päällysteet, ulkokuntosali ja Erä- ja luontokeskuksen varustus, kartat ym. Hankkeen toteutumisen edellytyksenä on avustuksen toteutuminen. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.			
6481 Vanhankaivoksen alueen kunnostus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-30	-30	-30
Netto	-30	-30	-30
Kunnostetaan ulko- ja sisäalueiden rakenteita ja tekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.			
6482 Terveyskeskuksen huonetilojen kunnostus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-50	-50	-50
Netto	-50	-50	-50
Määrärahalla kunnostetaan huonetiloja ja talotekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.			
6499 Traktorin hankinta			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-150	0	0
Netto	-150	0	0
Määrärahalla hankintaan puistojen ja toimitilapalveluiden käyttöön soveltuva traktori. Traktorilla tehdään ulkoalueiden hoitotehtävät, lisäksi traktorilla hiekoitetaan Kummun Kotien kohteet ja traktori toimii varakoneena liikenneväylille. Hankkeen poistoaika on 5 vuotta.			
6505 Jokipohjan asumisyksikkö			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-60	-60	-60
Netto	-60	-60	-60
Määrärahalla varaudutaan tarvittaessa kunnostamaan huonetiloja ja rakennus/ talotekniikkaa. Hankkeen poistoaika on 25 vuotta.			

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	SV 2022	SV 2023
6507 Kattojen uusiminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-180	-60	-60
Netto	-180	-60	-60
Määrärahalla uusitaan kiinteistöjen kattoja. Poistoaika on 20 vuotta.			
6599 Kiinteistöhuollon kuljetuskalusto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	0	-20	-20
Netto	0	-20	-20
Vanhentunutta kuljetuskalustoa uusitaan. Hankkeen poistoaika on 5 vuotta.			
6622 Jäteaseman PIMA -altaiden yhdistäminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-350	0	0
Netto	-350	0	0
Määrärahalla yhdistetään kaksi loppusijoitusallasta, jolloin vastaanottokapasiteetti kasvaa noin 40 000 m ³ . Poistot määräytyvät täyttöasteen mukaan.			
6714 Katualueet			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-300	-300	-300
Netto	-300	-300	-300
Määrärahalla korjataan vuosittain huonokuntoisimpia katuja ja katualueita. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.			
6720 Sadevesiverkosto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20	-20	-20
Netto	-20	-20	-20
Määrärahalla kunnostetaan sadevesiverkostoa. Hankkeen poistoaika on 30 vuotta.			
6741 Katuvalojen kunnostaminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-100	-100	-100
Netto	-100	-100	-100
Määrärahalla kunnostetaan katuvaloja EU-määräysten mukaisiksi ja uusitaan huonokuntoisia valopylväitä ja kaapeleita. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.			
6914 Vesi ja viemäriolosuuskunnan avustus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-10	-10	-10
Netto	-10	-10	-10
Määrärahaan sisältyy toiminta-alueen läheisyydessä olevien vesiosuuskuntien linjatöiden suunnitelmien teko. Hankkeen poistoaika on 15 vuotta.			

INVESTOINNIT 1 000 €	TA 2021	SV 2022	SV 2023
6931 Vesijohtoverkosto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-250	-250	-250
Netto	-250	-250	-250
Määrärahalla uusitaan vesilaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poisto aika on 30 vuotta.			
6933 Kaitalammen runkovesijohdon uusiminen			
Tuotot	0	0	0
Kulut	0	-250	0
Netto	0	-250	0
Määrärahalla uusitaan Kaitalammen vedenkäsittelylaitokselta ylävesisäiliölle tulevaa vesijohtoa. Suunnitelmat tehdään vuonna 2021 ja kustannusarvio tarkennetaan samalla. Hankkeen poisto aika on 30 vuotta.			
6971 Viemäriverkosto			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-200	-200	-200
Netto	-200	-200	-200
Määrärahalla uusitaan viemärlaitoksen infrastruktuuria. Hankkeen poisto aika on 30 vuotta.			
6983 Jätevedenpuhdistamon katon korjaus			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-190	0	0
Netto	-190	0	0
Määrärahalla korjataan jätevedenpuhdistamon katto noin 1 600 m ² . Hankkeen poisto aika on 25 vuotta.			
6984 Jätevesipuhdistamon biosuodinaltaan muutos			
Tuotot	0	0	0
Kulut	0	-70	0
Netto	0	-70	0
Jäteveden puhdistamon käytöstä poistettu biosuodinallas muutetaan virtauksen tasausaltaaksi ja samalla varaudutaan häiriötilanteiden hallintaan. Hankkeen poisto aika on 10 vuotta.			
6999 Vesilaitoksen kuljetuskaluston uusinta			
Tuotot	0	0	0
Kulut	-20	0	0
Netto	-20	0	0
Vesilaitoksen kuljetuskalustoa uusitaan. Hankkeen poisto aika on 5 vuotta			
YHTEENSÄ			
Tuotot	120	20	20
Kulut	-2252	-1492	-1152
Netto	-2132	-1472	-1132

9. RAHOITUSOSA

ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS

Määrärahat	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Antolainojen lisäys	-75	0	0	0	0

Vuonna 2019 Outokummun Monitoimihalli Oy:lle myönnetty laina.

ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS

Määrärahat	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Antolainojen vähennys	167	164	165	152	226

Kaupunginvaltuusto on päätöksessään 30.9.2019 47 § hyväksynyt Kiinteistö Oy Kummun Kotien 9.5.2006 allekirjoitetun velkakirjan takaisinmaksuehtojen muuttamista siten, että lyhennykset alkavat vasta vuonna 2023. Outokummun Seurojentalo Oy on pyytänyt lyhennysvapaata kaupungin myöntämälle lainalle vuosille 2020-2025. Asia on käsitelty kaupunginhallituksessa 9.12.2019 ja valtuustossa 16.12.2019.

Antolainasaamisten vähennys sisältää Outokummun Seurojentalo Oy:n lainan lyhennyksen 10 000 euroa sekä Monitoimihalli Oy:n lainan lyhennyksen 20 000 euroa. Antolainasaamisten vähennys sisältää myös vesihuoltolaitoksen lainojen lyhennykset 135 401 euroa. Suunnitteluvuodella 2023 eräännyy maksuun Kiinteistö Oy Kummun Kotien lainan lyhennys 75 436 euroa.

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS

Määrärahat	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Ta-lainojen lisäys	4 000	4 000	1 400	2 100	1 200

Vuonna 2020 talousarviolainaa ei tule nostettavaksi.

PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS

Määrärahat	TP 19	TA 20	TA 21	TS 22	TS 23
Ta-lainojen vähennys	2 259	2 123	1 739	1 435	1 135

Pitkäaikaisten lainojen vähennys sisältää myös taseyksikön lainojen lyhennykset kaupungille 135 401 euroa. Kaupungin pitkäaikaiset lainat vähenevät talousarviovuotena 1,6 milj. euroa.

OUTOKUMMUN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA 2021

VARSAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN KASSAVIRTA		
TULORAHOITUS		
Vuosikate	2 057	
Satunnaiset erät	0	
Tulorahoituksen korjauserät	0	
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 252	
Rahoitusosuudet investointeihin	100	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	20	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ		-2 132
VARSAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA		-75
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS		0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		165
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		1 400
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS		-1 739
SAAMISTEN MUUTOS		0
RAHOITUSTOIMINNAN NETTOKASSAVIRTA		-173
KASSAVAROJEN MUUTOS		-248

OUTOKUMMUN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMAT 2021 – 2023 (1000 €)

	2021	2022	2023
VARSAINAISEN TOIMINNAN INVESTOINTIEN KASSAVIRTA			
TULORAAHOITUS			
Vuosikate	2 057	896	1 089
Satunnaiset erät	0		
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
INVESTOINNIT			
Käyttöomaisuus investoinnit	-2 252	-1 492	-1 152
Rahoitusosuudet investointeihin	100	0	0
Pysyv. vast. hyödykk. luovutustuotot	20	20	20
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-2 132	-1 472	-1 132
VARSAINAISEN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTOKASSAVIRTA	-75	-576	-43
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA			
ANTOLAINOJEN LISÄYS	0	0	0
ANTOLAINOJEN VÄHENNYS	165	152	226
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	1 400	1 900	1 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 739	-1 435	-1 135
SAAMISTEN MUUTOS			
RAHOITUSTOIMINNAN NETTOKASSAVIRTA	-173	617	90
KASSAVAROJEN MUUTOS	-248	41	48

Outokummun vesihuoltolaitos – kirjanpidollinen taseyksikkö

TULOSLASKELMA

1 000 €

VESIHUOLTOPALVELUT	TA2021	TS2022	TS2023
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 334	1 347	1 361
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset			
Muut toimintatuotot			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 334	1 347	1 361
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut	-297	-300	-303
Palkat ja palkkiot	-245	-248	-250
Henkilösivukulut	-51	-52	-52
Eläkekulut	-41	-41	-41
Muut henkilösivukulut	-11	-11	-11
Palvelujen ostot	-277	-280	-283
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-218	-221	-223
Avustukset	0	0	0
Muut toimintakulut	-98	-99	-100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-891	-900	-909
TOIMINTAKATE	443	448	452
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-141	-135	-126
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Korkokulut	-37	-31	-22
Muut rahoituskulut	-104	-104	-104
VUOSIKATE	302	313	326
POISTOT	-268	-272	-296
TILIKAUDEN TULOS	34	40	30
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	34	40	30

Outokummun vesihuoltolaitos – kirjanpidollinen taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2021	2022	2023
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikelyjäämä (-alijäämä)	175	175	156
Poistot ja arvonalentumiset	268	272	296
Rahoitustuotot ja -kulut	-141	-135	-126
Korvaus peruspääomasta	-104	-104	-104
Kaupungin lainan korko	-37	-31	-22
Muut rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-670	-780	-460
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyv. vast. hyödykk. luovutustuotot			
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-670	-780	-460
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-368	-467	-134
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle/ky:lle	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta			
Antolainasaamisten vähennykset kunnalta/ky:ltä			
Antolainasaamisten vähennykset muilta			
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta/ky:ltä	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/ky:ll	-135	-135	-135
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta			
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-135	-135	-135
RAHAVAROJEN MUUTOS	-503	-603	-269